KP 43
KYRKPRESSEN

SLÄKTFORSKNING. Släktforskarna får betala för Kyrkostyrelsens nya sekretessregler.
Nyheter, sidan 5

TORSDAG **27 OKTOBER. NR 43/2011**

Hur långt räcker ett förlåt?
Sidan 8

Dokumentär teater kan rädda liv
Sidan 12

Nykter över en natt
Sidan 2

Kristen i reality-tv Sidan 7

Perret saknar kronprins i kyrkomötet

Listorna för lekmannaombuden kan komma att delas upp enligt åsikt. Tidigare styrde regionen.

Nomineringen av kandidaterna har startat trögt. **SIDAN 4**

FORMADE I UNGDOMSSAMLINGARNAS STÖPSLEV

Sådana blev vi!

Sidan 10

Ta ansvar för religionsfriheten!
Sidan 2

Måste lucia vara lång och blond också i år?
Sidan 5

Svart, grått och blått rätt vid begravning
Sidan 7

KYRKPRESSEN TORSDAG 27.10.2011 • NR 43
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Religionsfrihet som checklista

HUR MÅNGA VISSTE att en egyptier går omkring med ett ID där hans eller hennes religion står tryckt uppe i högra hörnet? För de flesta i väst är det här en nästintill kränkande tanke. Vad man tror på är privat, väl?

MEN SÅ är det inte överallt, långt ifrån. Dessvärre är det så att människors tro och livsåskådning inte bara noteras och registreras i stora delar av världen. Den bedöms också i tecken av ”rätt” och ”fel” med tillhörande sanktioner av varierande slag. I de nya samhällen som ska byggas upp i länder som Libyen, Tunisien och Egypten är det här en oerhört viktig komponent. Det har återigen bevisats genom massakern på demonstrerande kopter i Kairo. När valfebern stiger ökar intoleransen mot det som är olikt, annorlunda.

Iraniern Yousef Nadarkhani har också fått stämpeln ”fel”. Eftersom han tre gånger har vägrat avsäga sig den kristna tro han inte är född till har han dömts till döden genom hängning. Hans sak har förts till Irans regering, FN och påven i Rom. Till dem som vädjat för Nadarkhani sällar sig också Desmond Tutu, Hillary Clinton och ärkebiskop Kari Mäkinen.

Ändå vet ingen riktigt just nu om den dödsdömde pastorn fortfarande lever, trots att ambassaden i Helsingfors på den finska Facebooksidan för Yousef Nadarkhani dementerade att han skulle ha hängts.

SVENSKA DAGBLADETS ledarskribent Per Gudmundson gjorde nyligen en skrämmande beräkning utifrån fakta om religionsförföljelser. Med risk för statistiska snedkast menar han att 287 människor om dagen, tolv i timmen, en var femte minut, dör för sin kristna tro – de flesta av dem svarta afrikaner. Det är något den västerländska världen blivit blind för i sin fokusering på ett postkolonialt självkritiskt perspektiv.

Men när det leder till att man blir inkapabel att överhuvudtaget betrakta kristna som offer är det oförsvarligt. Då dör män som Yousef Nadarkhani i tystnad.

IFJOL delade Svenska missionsrådet ut en lathund om religionsfrihet till de rikssvenska politikerna. Den är läsvärd också hos oss, för bristen på kunskap om frågorna finns också här, vare sig man tror på Gud, gudar eller inte.

”När man blir inkapabel att överhuvudtaget betrakta kristna som offer dör män som Yousef Nadarkani i tystnad.”

Ett exempelplock ur listan: Religionsfrihet är friheten att välja, byta eller lämna sin religion eller trosuppfattning, frihet från tvång, frihet från diskriminering. Här har det en betydelse hur Finland som nation förhåller sig till andra stater som inte respekterar de här punkterna. Ännu intressantare är guidens punkter om vad religionsfrihet inte är: Det är inte att ha rätt att slippa se religiösa människor och inte heller att få säga vad som helst i religionens namn – naturligtvis inte heller i den kristnas.

SKA MAN SKÄMMAS för att man inte visste? Nej, inte nödvändigtvis. Däremot nog om man framhärdar i att inte vilja veta. Kyrkornas Ansvarsvecka erbjuder ett gyllene tillfälle att bli kvitt den bristen.

PROFILEN: ERIK SJÖBLOM

”Nu måste du ta dig samman. Nu måste du sluta dricka, annars kommer det att gå illa.”

Femton år av nykterhet

Han skulle alltid vara perfekt. Vit skjorta och välkammad, den mest pedanta av pojkarna. De andra festade – ändå det var han som fastnade i alkoholen.

TEXT& FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Dalsbruk på Kimitoön har i alla tider varit bunden till järnindustrin. När **Erik Sjöblom** blev plåtslagarlärling i mekaniska verkstaden på 1950-talet sysselsatte järnverket omkring tusen personer.

– Kriget var nära och det var dåliga tider. Vi måste alla börja arbeta tidigt.

Han stannade på järnverket hela livet och var också en av de sista som lämnade gamla fabriken när den stängdes och flyttade. I dag sker järnbearbetningen i Dalsbruk vid nya anläggningar intill vattnet.

– Under min tid har industrin upplevt både toppar och dalar men jag tror inte att Dalsbruk någonsin stannar upp. Läget och våra sötvattenbassänger är så bra för industrin. Jag hoppas att man alltid ska dra valsar och tråd här.

Den gamla bruksmiljön är ändå bevarad, bland annat mekaniska verkstan används i dag som konsertlokal vid kulturevenemanget *Baltic Jazz*.

– Jag brukar bära bänkar och arbeta som ordningsvakt vid konserterna, säger Sjöblom som är legitimerad säkerhetsvakt fram till år 2016 när tillståndet går ut. Sedan får det räcka.

Alltid berusad

Ungdomstiden gick fort förbi.

– Mina vänner festade och snapsade. Jag var den prydligaste av oss och drack ingenting förrän jag fyllt aderton. Ändå var det jag som blev alkoholist. Skulle jag ha vetat hur mäktig alkoholen är så skulle jag aldrig ha rört den.

År 1959 gifte han sig och bildade familj. Han fick tre barn. Med tiden uppstod också problemen.

Det började med en oskyldig kvällsöl framför tv:n, något att slappna av med. Ölflaskorna blev allt fler och Erik Sjöblom den som alltid var berusad. Överallt. Aldrig våldsam eller farlig, bara glad och full. Folk tyckte om honom ändå.

– Men på något sätt så visste jag ändå själv att det här kommer att sluta illa. Jag var rädd för att frun skulle lämna mig, för att livet skulle rasa samman.

Han vill inte fördjupa sig i minnena från tiden som alkoholist. Kanske minns han inte heller. Vill inte minnas.

– Jag ångrar inget så mycket som alkoholen.

”Jag vill ju leva”

Men han minns hur allting slutade. Det var natt och han var ensam hemma, frun var på resa.

– Det var helt tyst, bara hunden tittade på mig. Då var det liksom en högre makt som uppmanade mig att välja. Nu Erik,tänkte jag, nu måste du ta dig samman. Nu måste du sluta dricka, annars kommer det att gå illa.

Följande morgon hällde han ut den sprit som fanns kvar i hemmet. Sedan dess har han inte druckit en droppe.

Han säger att man måste bestämma sig men talar också om en högre makt, någon som skyddat honom genom alla år, både som nykter och berusad.

– Någon såg mig och jag tog hans kallelse till vara. Jag vill ju leva. Jag vill vara aktiv.

Nu går det inte en kväll utan att han tackar Gud för en alkoholfri dag.

– Och jag har fått otaliga bönesvar. Smärta som försvunnit, ekonomiska bekymmer som löst sig. Folk säger att det råkar sig, sex rätt på Lotto just när oljebrännaren gått sönder. Jag vet att jag blivit hörd men också att man måste tro på hjälpen för att den ska komma.

Nu leder han AA-gruppen i Dalsbruk. Varje tisdag har han suttit på samma stol i femton år. Det går bra.

– Jag lärt mig så mycket att jag kan hjälpa andra. Att acceptera alla människor, också alkoholister, är det viktigaste.

Han säger att han själv förändrats som människa sedan han blev nykter. Han har lärt sig att lyssna och inte ta onödiga strider.

– Jag tacklar bekymmer och löser problem på ett helt annat sätt nuförtiden. Man är inte normal som berusad.

Som nykter hinner man också med mer. Som Folkhälsan, kyrkofullmäktige, amatörteater, farfar i skolan.

– Jag ger min pensionstid till vårt samhälle och hjälper till där jag kan.

Särskilt bra trivs han i högstadiet där han håller metallslöjd för ungdomarna.

– Man ska trivas som en i gänget, vara lite av en lagspelare, för att komma in i högstadiejargongen. Börjar man ropa och kommendera dem så är allt förlorat. Jag brukar sjunga lite om det börjar gå vilt till.

För övrigt tycker han visserligen att ungdomarna har det tufft men att de rör på sig för lite och slösar för mycket pengar på kläder.

– Ni skulle ha sett hur vi såg ut! Knäbyxor och förkläden. Haha! Jag brukar visar gamla fotografier i skolan ibland för att ge dem lite perspektiv.

Människan spår

”Världskänd” i hela Svenskfinland har Erik Sjöblom blivit genom sitt väderspående. Han ställer halvårsprognoser med hjälp av en björk på gården hemma i Grophaga. Prognoserna publiceras på internet. Radion brukar också ringa upp honom och fråga hur det blir med julen – snö eller regn?

– Jag för noggranna anteckningar över mössöron, löv och hängen i mina dagböcker. En dag får mina barn ärva böckerna och så gör de väl vad de vill med kunskapen.

Konsten har han lärt sig av en man på orten. Redan som tonåring började han skriva ner vad han lärt sig och följde med naturens växlingar.

– De senaste årens vinterprognoser har stämt bra och jag tror på något liknande i år igen. Mer än så berättar jag inte.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Chefredaktör och ansvarig utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
namn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Christa Mickelsson
tfn (09) 612 615 57

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds,
tfn (09) 612 615 54

Marina Wiik
tfn (09) 612 615 52

Nina Österholm
tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utges av:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
800012-00105840

Paradbild:
May Wikström

Tryck:
KSF Media Ab, Vanda

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Marianne Tanttinen,
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 23% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet **www.kyrkpressen.fi**

Annonsförsäljning:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tom Kytöpuro,
gsm 041 447 5725

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar
tfn (09) 612 615 50,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.
Prenumerationspriser:
Finland & Norden 58,50 €
Utlandet 71,50 €

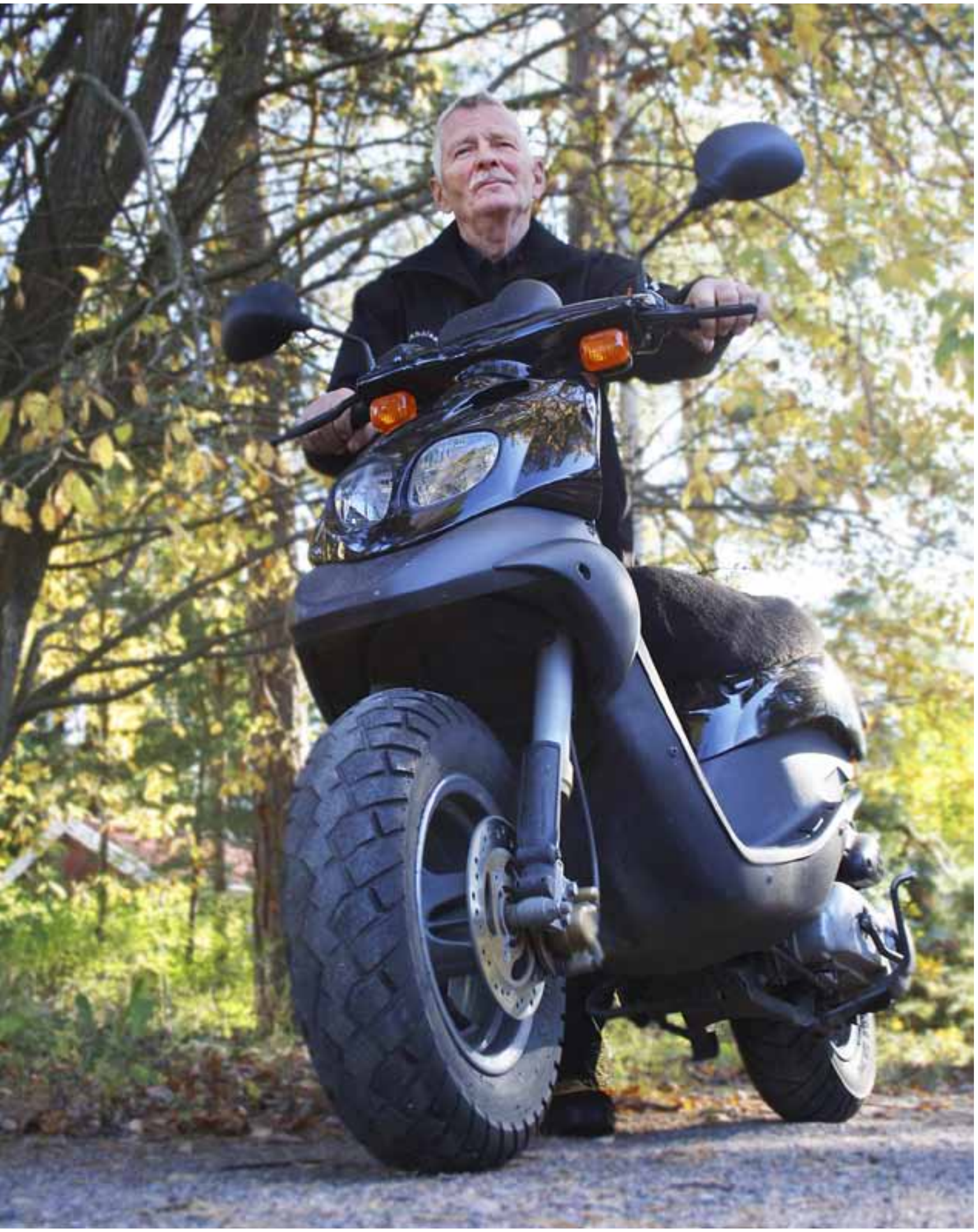

SKOLTID, KRIGSTID, arbetstid – en livstid på samma ö. De blir allt ovanligare, människorna som bott och tjänat på ett och samma ställe hela sitt liv. Och inte ser Erik Sjöblom, eller ”Grophaga-Erik” som han kallas, något skäl att flytta nu heller. Han har ju sin moped, den sjätte i ordningen, som tar honom runt hela Dalsbruk på Kimito.

ERIK SJÖBLOM

JOBBAT HELA LIVET PÅ JÄRNVERKET I DALSBRUK.

NYKTER ALKOHOLIST SEDAN 15 ÅR TILLBAKA.

SPÅR VÄDER I EN BJÖRK.

Pargas kyrka fick en miljon

KYRKRENOVERING. Årets största byggnadsbidrag från kyrkostyrelsen går till Pargas kyrka. Bidraget täcker 48 procent av renoveringsnotan på nära två miljoner.

Samfälligheten i Väståboland har nio kyrkor och 80 andra byggnader att underhålla.

– Vi överlever och kan fortsätta att underhålla våra kyrkor, säger förvaltningschef **Annika Forssell**.

Utan bidraget skulle Pargaskyrkans renovering drabba vården av de åboländska skärgårdskyrkorna som numera ingår i samma samfällighet.

Vid renoveringen av grå-stenskyrkan från 1300-talet tar man bland annat fram det medeltida altaret. Kyrkan återinvigs första advent.

Många vill bli hjälpledare

UNGDOMSARBETE. Skriftskolans hjälpledarverksamhet når flest lekmän inom kyrkan.

Nästan hälften av alla som konfirmeras verkar som storasyskon, rapporterar Kyrklig tidningstjänst.

De som går hjälpledarutbildningen kan också bli ledare för kyrkans klubbar och läger och som söndagsskollärare.

– De flesta hjälpledare ser sin egen skriftskola som betydelsefull och vill ge andra unga lika goda erfarenheter, säger församlingspastor **Maija Orsila** från Keski-Lahden seurakunta.

Förra året gick 83,6 procent av 15-åringarna i skriftskola. I många församlingar ska man anmäla sig till nästa års skriftskola inom oktober.

Lagtinget påverkar inte kyrkan

ÅLAND. Även om kyrkans ställning på Åland berördes i valdebatterna så kommer det nyvalda lagtinget knappast att försöka påverka de kyrkliga strukturerna mellan Åland och Finland. Det tror kyrkoherde **Jon Lindeman** i Finström-Geta församling.

– Kyrkans ställning, det faktum att vi inte har någon självstyrelse i förhållande till rikskyrkan, diskuteras hela tiden. Ibland, som i valtider, blommar diskussionen upp, säger Lindeman.

Han tror att kyrkans ställning skulle vara en hetare fråga ifall sekulariseringen inte gått så långt.

– Nu är det nog snarare kyrkomötet och stiftsfullmäktige som har möjligheter och intresse att påverka de kyrkliga strukturerna på Åland.

KYRKPRESSEN TORSDAG 27.10.2011 • NR 43
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

SJU PERSONER representerar Borgå stift vid kyrkomötet. ”Molnen” ovanför dagens ombud står för listorna som fanns inför valet 2007.

Två av prästlistorna blev utan ombud. Det är fritt fram för förtroendevalda och präster att var för sig ställa upp listor med olika åsiktsbas.

Invalet sker efter samma principer som i politiska val, platserna fördelas först mellan listorna efter röstetal. Den som samlar flest personliga röster toppar den enskilda listan.

Ingen arvtagare till Perret

KYRKOMÖTET. Det har varit tyst inför nomineringen av kandidater till kyrkomötet och stiftsfullmäktige. – Tiden är kort. Man borde börja nu, säger Rolf Kokkola.

TEXT: **JOHAN SANDBERG** ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

Det råder tills vidare stiltje på nomineringsfronten. **Henrik Perret** öppnade diskussionen förra veckan genom att meddela att han inte längre ställer upp för omval. Perret har varit ombud för prästerna sedan 1983.

Stiftets andra prästombud **Helene Liljeström** står till förfogande för omval.

– Under förutsättning att jag blir tillfrågad, säger hon. Jag har upplevt arbetet som meningsfullt.

Stiftets lekmannaombud i sittande kyrkomötet är **Stig Kankkonen**, **Åsa A. Westerlund**, **Görel Ahlnäs** och **Peter Lindbäck**. Av dem ställer åtminstone Kankkonen upp för omval.

– Jag har blivit tillfrågad om jag står till förfogande och det har jag svarat jakande på, säger han. En lista är också på gång.

”Man borde kanske bygga upp också lekmannalistorna på åsiktsbas.”
Rolf Kokkola

Även Peter Lindbäck som representerar Åland i både kyrkomöte och stiftsfullmäktige står till förfogande i valet till kyrkomötet. En lista är också på gång på Åland.

– Men jag vill avstå från stiftsfullmäktige. Ur åländsk synvinkel skulle det vara bättre om två olika personer hade uppdragen.

Görel Ahlnäs vill diskutera med andra innan hon ger besked om sin kandidatur. Kyrkpressen har inte lyckats få kontakt med Åsa A. Westerlund.

Vem ärver Perrets röster?

Frågan om vem som ska företräda de präster som röstat på Perret är kanske den intressantaste personfrågan inför valet. Någon självskriven kandidat verkar inte finnas.

Det är inte bara de så kallade konservativa prästena som röstat på Perret. Han har också representerat en sakkunskap. Att den som stiger in i Perrets skor har en gnutta karisma skadar heller inte.

Någon egentlig diskussion om Perrets efterträdare har inte förts. Sannolikt kan man söka bland de präster som brukar deltar i väckelserörelsernas gemensamma kyrkhelg i Karleby. Tänkbara efterträdare som nämnts är **Torsten Sandell**, **Peter Kankkonen**, **Max-Olav Lassila**, **Bengt Lassus** och **Tomas Klemets**.

Varken Sandell eller Kankkonen har blivit tillfrågade om de ställer upp. Bägge säger att de inte tänkt göra det. De övriga har Kyrkpressen inte frågat.

Det är inte givet att Perrets röstetal automatiskt går till en person. Rösterna kan fördelas på ett nytt sätt. Därför kan man inte utesluta namn som **Sixten Ekstrand**, **Bo-Göran Åstrand**, **Rolf Steffansson** och **Lars-Henrik Höglund**.

Det är betydligt svårare att spekulera i vem som ställer upp bland lekmännen. Prästerna som röstar in sina kolleger känner varandra. Men församlingarnas förtroendevalda som ska ställa upp och rösta in varandra på lekmannalistan känner inte varandra som prästerna gör.

En inte helt ointressant aspekt i lekmannavalet är hur många listor som lämnas in. I valet för fyra år sedan blev det två lekmannalistor, en för södra Finland och en för Österbotten. Den regionala representationen ansågs då vara viktigare än den teologiska.

– De regionala listorna visade sig lite problematiska eftersom de olika inriktningarna inte kom fram, säger **Rolf Kokkola** som för fyra år sedan var ombud för lekmännens lista för södra Finland.

– Man borde kanske bygga upp också lekmannalistorna på basis av åsikt.

Inför det här valet kommer Kokkola inte att vara ombud eftersom han inte längre är förtroendevald.

– Det har varit oroväckande tyst om nomineringen. Tiden är kort.

KYRKOMÖTET

Kyrkomötet är det högsta beslutande organdet för vår kyrka. I kyrkomötet sitter biskoparna och 96 valda ombud. 32 är präster och 64 är lekmän. Borgå stift har två prästombud och fyra lekmannaombud, ett av lekmannaombuden väljs på Åland. Samerna har ett ombud.

Valen av kyrkomötesombud sker den 13 februari 2012 för en fyraårsperiod. Lekmannaombuden väljs av församlingarnas förtroendevalda. prästombuden av stiftets präster. Kandidatlistorna ska vara klara den 15.12. 2011.

Pilgrimsvandring
på Gotland 24.6–1.7

Vandringens andliga ledare: Helene Liljeström och Stefan Djupsjöbacka.
Reseledare: Fjalar Lundell.

Företräde för medlemmar i Johannes församling, och Sibbo svenska församling. För övriga om det finns plats. Buss följer hela veckan.

Info och provanmälan från 1.11: ring pastorsexp. i Sibbo tfn (09) 239 1005, kl 9–12. Eller e-post: sibbo.svenska.forsamling@evl.fi. De anmälda får närmare uppgifter.

BISTÅND NORDAFRIKA

Lättare hjälpa i Libyen

Muammar Gaddafis död kan underlätta hjälporganisationers verksamhet i Libyen, skriver Kotimaa24.

Enligt **Jouni Hemberg** på Kyrkans utlandshjälp blir möjligheterna att hjälpa bättre när omständigheterna stabiliseras och krigsföringen slutar.

För närvarande verkar norska och danska kyrkans utlandshjälp, Christian Aid från Storbritannien och Lutherska världsförbundet i Libyen. Organisationerna har redan en tid kunnat röra sig fritt i landet. Gaddafis styre släppte inte in hjälporganisationer på sitt område.

BIBELN SUCCÉ

Dubbellansering i Norge

Två nya bibelöversättningar, en på nynorsk och en på bokmål, har lanserats i Norge.

Den ursprungliga tanken var att bara göra en varsam justering av 1978 års utgåva. Arbetet svällde och varade i elva år.

De nya biblarna har fått ett ivrigt mottagande. ”Köerna ringlade långa utanför butikerna som inför ett biljettutsläpp till en Madonnakonsert”, skriver Kyrkans tidning. Den första upplagan är på 100 000 exemplar.

3 FRÅGOR TILL

Maria Sundblom Lindberg

...som är en av domarna i Folkhälsans luciajury.

Har luciauttagningen blivit en tävling?
– Jag skulle inte vilja kalla den tävling, det känns så sekulärt. Jag skulle hellre se den som en tradition där en flicka blir vald att bära ljuskronan. Det här är en tradition som jag själv älskar och jag har bara missat en luciamorgon på 20 år. Annars bakar jag alltid lussebullar halva natten och lussar sedan för grannar och vänner så fort jag täcks ringa på.

Måste lucia vara lång och blond?
– När det gäller Finlands lucia så finns förstås ett utseendeideal som är svårt att komma ifrån men på alla andra ställen där det lussas så går det ju oftare efter vem som vill och vågar. På dagis kan man vara fem lucior varav hälften är pojkar. Och på jobbet kan man väl vara 43 år och ha kort mörkt hår. När luciamorgon sedan infinner sig tänker ingen på hur man ser ut utan då är man bara glad över att någon vill komma med ljus, mys och glädje i mörkret.

Hurdan är en bra lucia enligt dig?
– Det viktiga med lucian är hennes värme och vilja att ge oss en fin stund. En positiv livshållning och en blick för andra, fast man själv står i centrum, gör att ljuset inte bara sprids i rummet utan också in i våra hjärtan och vidare till välgörande ändamål.

Maria Sundblom Lindberg är församlingspastor i Johannes församling i Helsingfors. Luciajuryn har bland alla nominerade kandidater valt de tio som tävlar om att bli Finlands lucia 2011. Valet inleds 30.10.2011 och pågår t.o.m. 23.11.2011.

NINA ÖSTERHOLM

Rätt begränsa släktforskare

SEKRETESS. Dataombudsmannen ger Kyrkostyrelsen rätt. Stramare regler kring släktforskning är befogat.

TEXT: **MARINA WIIK**

FOTO:KP–ARKIV/JOHAN SANDBERG

I mars gav Kyrkostyrelsen församlingarna nya anvisningar om släktforskning.

Kyrkostyrelsen rekommenderade att församlingar och centralregister ger tillstånd att undersöka bara sådana kyrkböcker som är äldre än 100 år.

Beslutet har väckt starka reaktioner bland släktforskare som ansett att det äventyrar seriös forskning.

– Förfarandet visar att församlingarna inte är mogna att förvalta kyrkböckerna, kommenterade **Roy Sjöblom**, styrelsemedlem för Genealogiska Samfundet i Finland, i KP nr 4/2011.

Dataombudsmannen anser ändå att Kyrkostyrelsen handlat rätt. Det var Kyrkostyrelsen som bad ombudsmannen om ett uttalande, rapporterar Kyrklig tidningstjänst.

Tidigare har släktforskare fått tillgång till kyrkböcker till och med 1960-talet mot ett skriftligt löfte om att de inte kommer missbruka informationen.

Dataombudsmannen betonade registerhållarens ansvar och skadeståndsplikt om en enskild släktforskare kommer över känsliga uppgifter eller uppgifter till exempel i fall där den registrerade har förbjudit släktforskning.

Dyrt be om uppgifter

Enligt **Gunilla Nygård**, släktforskare i Närpes, skulle en seriös släktforskare aldrig publicera känsligt material om till exempel adoptioner.

Hon anser inte att släktforskandet försvårats märkbart efter att de nya anvisningarna trädde i kraft.

– Vilka böcker man får titta i beror på kyrkoherden i församlingen, praxis varierar mellan olika församlingar.

Släktforskarna har också i fortsättningen tillgång till uppgifter i kyrkböcker med uppgifter som är nyare än 100 år. Skillnaden är att de måste be personalen på pastorskansliet att söka upp den info de behöver.

– En timmes arbetsinsats av personalen kostar 33 euro och den minsta tid som kommer i fråga är 20 minuter, vilket kostar 11 euro. Det blir dyrt i längden och i vissa fall kan det dröja upp till ett år att få en släktutredning, säger Gunilla Nygård.

VI HJÄLPER DIG FÖRVERKLIGA DINA DRÖMMAR.
VÄL PLANERAT, HÄLFTEN VUNNET.

PONTUS HÖGSTRÖM, ARKITEKT

Mysig sommarstuga i Bromarv, planering av Pen & Hammer

- ARKITEKTPLANERING
- KONSTRUKTIONSPLANERING
- VVS-PLANERING
- INREDNINGSPLANERING
- PROJEKTLEDNING
- ÖVERVAKNING

BOKA 1H AVGIFTSFRI KONSULTERING 09-667 017

Oberoende av om du har ett stort eller litet renoveringsobjekt så gör Pen & Hammer planeringen och utförandet enkelt. Du får alla planeringstjänster under samma tak. Vi tar fram de bästa materialpriserna åt dig och övervakar att ditt projekt framskrider enligt tidtabell och budget. Sluta drömma, gör det nu. Spara både tid, pengar och nerver. Ring oss och begär en offert.

Pen & Hammer

BEGÄR OFFERT: INFO@PENANDHAMMER.COM 09-667017

VÄL PLANERAT, HÄLFTEN VUNNET WWW.PENANDHAMMER.COM

ANNONS

DET ÄR EN KONST
ATT VÄRDERA ETT HEM

När man ställs inför nya livssituationer kan det uppstå ett behov av att avyttra eller värdera ett större antal föremål av varierande värde. På Bukowskis har vi en gedigen erfarenhet av att värdera hemmets alla värdeföremål och vi erbjuder enkla och effektiva helhetslösningar för försäljning via auktion.

FÖR VÄRDERING OCH RÅDGIVNING KONTAKTA
Joachim Borgström 09 6689 1180 eller helsinki@bukowskis.com.
Välkommen även att titta in hos oss på Stora Robertsgatan 12,
Helsingfors. Öppet vardagar kl. 9-17
WWW.BUKOWSKIS.COM

Bukowskis

STÖRST I NORDEN PÅ KVALITETSAUKTIONER

PATRICK MILLER MANOCAMERA

PIZZAÄTARTÄVLING, 100 personer på julmiddag och tv-kameror i köket. Dan Krogars i Pernå gillar matutmaningar. FOTO: LIV

Han bjöd in tv-publiken i köket

REALITY-TV. Hur är det att vara kristen i reality-tv? Ungdomsarbetsledaren Dan Krogras har lagat mat framför kamerorna.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM

Arvostele mun illallinen, eller *Halv åtta hos mig* som den Sverigesvenska versionen heter, är ett tv-program där deltagarna bjuder varandra på middag och sedan poängsätter varandras mat. Den bästa kocken vinner ett pris.

– Jag bestämde mig genast för att söka till programmet om det någonsin öppnar sig en sådan möjlighet, säger **Dan Krogars**, matfantast och ungdomsarbetsledare i Pernå församling.

Förra veckan sändes den allra första säsongen av realityserien i finsk tv, med Krogars som en av de första fyra tävlande.

– Skulle jag inte kunna skratta åt mina egna misstag skulle livet kännas ganska tungt just nu.

Ta plats

Dan Krogars titulerades församlingsanställd i matlagningsprogrammet.

Försökte programmakarna använda sig av din tro på något sätt?

– Jag tror inte att de försökte skapa någon debatt kring homosexualitet även om ingredienserna för dramatik skulle ha funnits. Men jag skulle hur som helst aldrig ha gått in i en trosdiskussion på tv. Mellan tagningarna hann vi däremot diskutera en hel del,bland annat religion.

Också dokusåpan *Big Brother* har i höst haft en deltagare med uttalat kristen profil, **Sebastian**, som i flera sammanhang diskuterat tro med invånarna i Big Brother-huset.

Dan Krogars tycker det är en positiv trend. Det är bra att kristna vågar ta plats och ge tron synlighet.

– Men samtidigt är det förstås en risk att gå ut i offentligheten med sin personlighet. Du blir bedömd både socialt och konkret.

Han tror att det alltid kommer att finnas ett sug efter att blotta människor. Förr var det kyrkan som placerade folk i skampåle för att alla skulle se dem skämmas.

– Nu jobbar kyrkan för full sula för att stöda människor som behöver hjälp medan media istället hänger ut folk med söndriga själar. Matprogrammet var förhållandevis snällt i det avseendet. Jag kunde inte göra mig själv alltför illa genom att delta.

Hur känns det att vara kändis?

– Inte är jag någon kändis och tur är väl det. Jag tror det skulle vara hemskt att vara känd, säger Krogars.

Ändå är det många som söker synlighet genom realityprogrammen. Men det tror Dan Krogars är farligt.

– Om du försöker göra en roll så är du illa ute. Det håller aldrig och då finns det en risk för att du blir sårad. En tv-publik kan aldrig bekräfta dig som människa.

En god värd

Dan Krogars middagssällskap har redan avslutat sin tid i rampljuset även om serien fortsätter med nya gäster.

– Om jag fick göra om programmen så skulle jag ge mera poäng till vår första värdinna **Taika**. Hennes mat var kanske inte helt perfekt men stämningen hemma hos henne var absolut bäst. Hon räddade hela programmet med sin varelse.

Själv försökte Krogars också satsa på att få gästerna att känna sig bekväma. Med strama tv-tidtabeller och en trerätters middag att laga är det inte alltid helt lätt att hinna underhålla sina gäster.

– Jag försökte särskilt lyfta upp min medtävlande genom att ställa många frågor och låta alla komma till tals. Generositet och bekräftelse är en av värdens viktigaste uppgifter.

Gamla avsnitt av Arvostele mun illallinen kan ses webben på adressen ruutu.fi.

VÅGA FRÅGA

Hur klä sig i kyrkan?

Hurdan är klädkoden vid förrättningar? Kan man till exempel klä sig i grannröd kappa på en begravning eller bära svart vid ett dop utan att vara respektlös eller bryta mot etiketten?

BO-GÖRAN ÅSTRAND är kyrkoherde och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka.

Kläder och färger har betydelse i vår kultur. Genom dem ger vi uttryck för vår personlighet och olika känslolägen. Klädseln är också ett sätt att skilja mellan vardag och fest. Vi har särskilda klädkoder för till exempel vigsel och begravning. En klädkod handlar egentligen inte om vad som är rätt och fel. Den anger vad som är gängse stil vid olika tillfällen och vad festarrangörerna önskar ska gälla. Men klädkoderna är inte oföränderliga, nya utvecklas med tiden. Klädkoderna kan också vara olika på olika orter och beroende på vem som ordnar tillfället.

När det gäller vigsel och begravning finns det fortfarande vissa saker som gäller i de flesta sammanhang. En regel är att endast bruden bär helvit klädsel. Kvinnliga gäster kan bära delvis vit klädsel, bara det vita inte utgör klädselns dominerande färg. Enligt stilexperten Magdalena Ribbing kan man också ha en svart överdel till kjol i färg eller svart mönster i en klänning vid bröllop och andra glada fester som dop, men gärna inte helsvart. Till bröllop ska man helst inte komma i svarta sorgkläder fastän man själv har sorg eftersom dagen är reserverad för brudparets glädje. Att följa eventuella önskemål om klädsel som kan anges på inbjudningskortet är detsamma som att visa omtänksamhet och respekt.

Vid begravning är fortfarande svart klädsel vanlig, liksom grått och mörkblått. Att klä sig i någon av de färgerna är ett säkert val. Den vita färgen används för detaljer, skjortor och på en del orter för slipsen hos de närmaste anhöriga till den som begravs. Små barn behöver man inte klä i sorgkläder och större barn kan ha sina vanliga kläder.

Ibland kan de närmaste anhöriga önska att gästerna avstår från svart klädsel genom att i inbjudan ange ”ljus klädsel”. Då rekommenderar Ribbing med flera att man väljer grått, beige och pastellfärger, men inte knallrött och neongult. Den grannröda kappan är det nog bäst att lämna hemma en sådan dag.

Från möten med människor i olika situationer har jag den erfarenheten att klädkoderna ger en slags säkerhet och trygghet för de närvarande. Man kan koncentrera sig på det viktigaste för dagen utan fundera på om man passar in eller inte. Men jag tror inte heller att det är någon katastrof om man råkar missta sig i valet av klädsel. Det är viktigaste är ju ändå att man är där för att glädja sig med den som gläder sig och för att sörja med den som sörjer.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjuksköterskor och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN CHRISTA MICKELSSON

Ett försvarstal

Jag skulle sopsortera jämt – om det inte var för de jädrans bananflugorna. Jag skulle aldrig ta bilen i stället för bussen – om kvällarna inte redan var så mörka. Jag skulle äta mindre kött – men min man blir faktiskt inte mätt på linser.

Jag skulle ringa oftare – om jag bara inte hade nog med mina egna tankar. Jag skulle fråga mera – om jag bara var genuint intresserad av ditt svar.

Jag skulle torka bort fläckarna på tapeten – om jag bara inte oroade mig för kvinnofällan jämt. Jag skulle skynda mindre på barnet om morgnarna – om jag inte redan jobbade deltid. Jag skulle aldrig glömma bort att vara ofantligt tacksam – om jag inte också hade dåliga dagar ibland.

Jag skulle skippa kolhydraterna – om det bara inte var så förskräckligt gott med pasta. Jag skulle läsa fler böcker – om jag bara inte var en sån uppenbart kvällsträtt person. Jag skulle planera fler trerätters-middagar – om min man bara kunde flambera jätteräkor. Jag skulle aldrig köpa jätteräkor – om de inte hade varit så billiga i går.

Jag skulle inte vara avundsjuk och missunsam – om jag bara bodde i en femrummare från sekelskiftet (trägolv, ja tack). Jag skulle bekämpa svälten i Afrika – om bostadspriserna bara inte var så orimligt höga i Helsingfors.

Jag skulle utmana mig själv på alla nämnda punkter lite oftare – om det inte redan fanns så mycket jag borde göra.

Och jag skulle förstå att skämmas – om jag inte redan hade bestämt mig för att det får duga som det är.

KYRKPRESSEN TORSDAG 27.10.2011 • NR 43
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

ETIK Små fel i vardagen går att kvitta med ett ”ursäkta”. Men med människoliv på samvetet, hur långt räcker ett ”förlåt?”. Stefan Einhorns nya roman och dubbelmordsdömda Annika Östbergs biografi tacklar frågan vad förlåtelse riktigt handlar om.

Valet som gick fel

TEXT: **ROLF AF HÄLLSTRÖM**

ILLUSTRATION: **WILFRED HILDONEN**

Han har skrivit böcker om Gud, om livets mening, om vishet och om hur vi själva tjänar på att vara snälla.

– Han skriver bara viktiga böcker, säger Svenska kyrkans forskningschef **Anna Louise Eriksson** när hon presenterar författaren **Stefan Einhorn** på scenen ”Se Människan” vid bokmässan i Göteborg. Einhorn själv kallar sin nyaste bok en spänningsroman. Den presenterar ett antal hemligheter som läsaren själv får luska ut.

– Tidigare har jag skrivit folk på näsan, säger Einhorn som i det civila är professor i molekylär onkologi vid Karolinska institutet. Den här gången låter han sju olika personer berätta. De kommer från Sverige, Polen och Israel, handlingarna utspelar sig från 30-talet till modern tid.

Författarkarriären började med att han skrev en novell. Men han har lärt sig att lita på kreativiteten, och se: till hans förvåning höll texterna ihop för en hel bok.

Änglarnas svar är en bok om att handla rätt eller fel. Fast fullt så enkelt gör Einhorn det inte för sig.

– Det är lätt att göra gott när omvärlden jublar, preciserar han. De sju romanfigurernas handlingar är sådana som är både rätt och fel. Läsaren får själv fundera ut vad som är rätt och vad som är fel.

Einhorn vill göra oss alerta på att vi ständigt ställs inför etiska utmaningar, små och stora. Som att hålla upp dörren för dem som kommer efter. För en person, såklart. Kanske för två. Men med fem eller sex, när släpper du taget om dörren?

– Vi fattar goda eller dåliga beslut. Men när vi besluter oss så faller vi alltid tillbaka på någonting.

Den judisk-kristna kulturen har sina tio budord och många etiska föreställningar om hur vi ska inta en moralisk position. Det gäller både smått och stort.

Man ska inte ljuga men det lär vi göra i medetal åtta gånger om dagen.

– Den vanligaste lögnen är ”kul att se dig”, säger Einhorn.

Man kanske inte funderar på Guds tio bud när man ska hålla upp en dörr. Kanske gyllene regeln är bättre. Det viktiga är att vi utmanas etiskt varje dag, otaliga gånger.

Den vanligaste lögnen är ”kul att se dig”.
Stefan Einhorn

Ghettot i Lodz

Det finns triviala utmaningar, andra utmaningar handlar om liv och död. Einhorn berättar om det judiska ghettot i Lodz vars judiska råd samarbetade med nazisterna.

– Fler judar överlevde i Lodz än i de andra ghettona på grund av samarbetet, säger Einhorn. En av de överlevande var hans mor.

Det låter förnuftigt. Men samarbetet innebar att rådet trots allt skickade tiotusentals judar i döden. Kan det vara rätt?

Hur skulle vi själva reagera under de omständigheterna?

– Vi är både onda och goda, de flesta av oss har kapacitet att göra ont, säger han. Noggrant taget 80 procent av oss, säger den etablerade forskningen.

I sin bok *Änglarnas svar* lägger han en hel del möda på att förstå varför människor gör som de gör. Och vilket är sambandet mellan att förlåta och att förstå?

– Man måste inte förlåta, men det är bra att göra det.

Att acceptera är en form av försoning. För att kunna det behövs förståelse, ett försök att sätta sig i den ondas situation.

Hans föräldrar som bägge suttit i koncentrationsläger träffade efter kriget nazister i Sverige och klarade av de mötena.

– De levde inte sina liv i bitterhet och hat.

Hat och bitterhet skadar en person mera än den han hatar.

Det finns en oerhörd kraft i förlåtelsen. Dessutom, tillägger Einhorn:

– Det finns en kraft i att be om förlåtelse.

Förlåtelsens essens

En som bett om förlåtelse för vad hon gjort är **Annika Östberg**. Men utan att få förlåtelse av dem som hon gjort fel emot.

– Du behöver inte tro att det är möjligt att få förlåtelse. Du behöver bara tro, bekräftar hon Einhorns påstående när det är hennes tur på scenen.

Intervjuaren **Tom Alandh** kallar Annika Östberg ett varumärke. Hon är svenskan som satt 28 år i amerikanskt fängelse för dubbelmord.

– Folk känner till allt om mig, men jag vet inget om dem jag pratar med, säger Östberg som frigavs så sent som i maj i år.

Det som ”alla” känner till är att hon flyttade till Amerika som elvaåring, dömdes till ungdomsfängelse när hon var 12, rymde till San Francisco och jobbade som prostituerad, blev mamma vid 16. Som 20-åring dömdes hon till fem års villkorligt fängelse för ett knivdråp. Att drogerna dominerade hennes liv behöver knappast tilläggas.

I april 1981 sköt hennes pojkvän en restaurangägare i samband med en affär med stulet kött. Paret beslöt att försvinna. Under flykten fick de punktering och körde vilse. En polis stannade och hjälpte till. Tyvärr frågade han också efter körkortet och blev skjuten. Innan rättegången var klar hade pojkvännen tagit sitt liv och Östberg fick ta straffet.

Sin första bok *Sorgfågel* skrev hon i samarbete med en journalist som måste komma till fängelsets besöksrum utan papper och penna. Sorgfågeln framställs som en flicka som domineras av männen i hennes liv.

Inget förlorat liv

Varumärket Annika Östberg har levt sitt eget liv i rikssvenska spalter, ibland som ett offer för det brutala amerikanska rättsväsendet.

Östberg på scen vet att hon bär det moraliska ansvaret för två mäns död. Själv hade hon accepterat att få leva inom murar resten av sitt liv. Boken *Ögonblick* har hon haft i sin själ och tänkt att den skulle komma ut postumt.

Hon berättar om den kluriga sjömansprästen **Leif Eliasson** som besökte hennes cell och pratade kändisar och film. Samtidigt sådde han de frön som förändrade hennes syn på skuld och förlåtelse.

– Han lärde mig lyssna och se med andra ögon och öron.

Hon berättar om små tecken på att ”Gud inte är frånvarande”. Det ledde till en stark upplevelse av att hon är förlåten. Fast känslan blandas upp av misstanken om att allt bara är önsketänkande från hennes sida.

– Man ser ljus bäst när natten är kolsvart.

Ett av kapitlen heter förlåtelse. Där talar hon om polisens familj som aldrig kommer att förlåta henne.

– Att bära på hat och ilska skadar mer än det hjälper, säger hon eftertänksamt. Hon vet själv vad det är att förlora sin närmaste, en rattfull körde ihjäl en av hennes anhöriga.

Men hennes liv och handlingar gör att hon inte kan leva ett vanligt bekymmerslös svenssonliv.

– Jag bär händelsen inom mig, jag vill inte glömma vad jag har gjort.

FÖRFATTAREN STEFAN Einhorn diskuterade sin bok ”Änglarnas svar” och Annika Östberg sin bok ”Ögonblick” vid serien av författarsamtal på scenen ”Se Människan” under bokmässan i Göteborg. FOTO: MIKAEL RINGLANDER

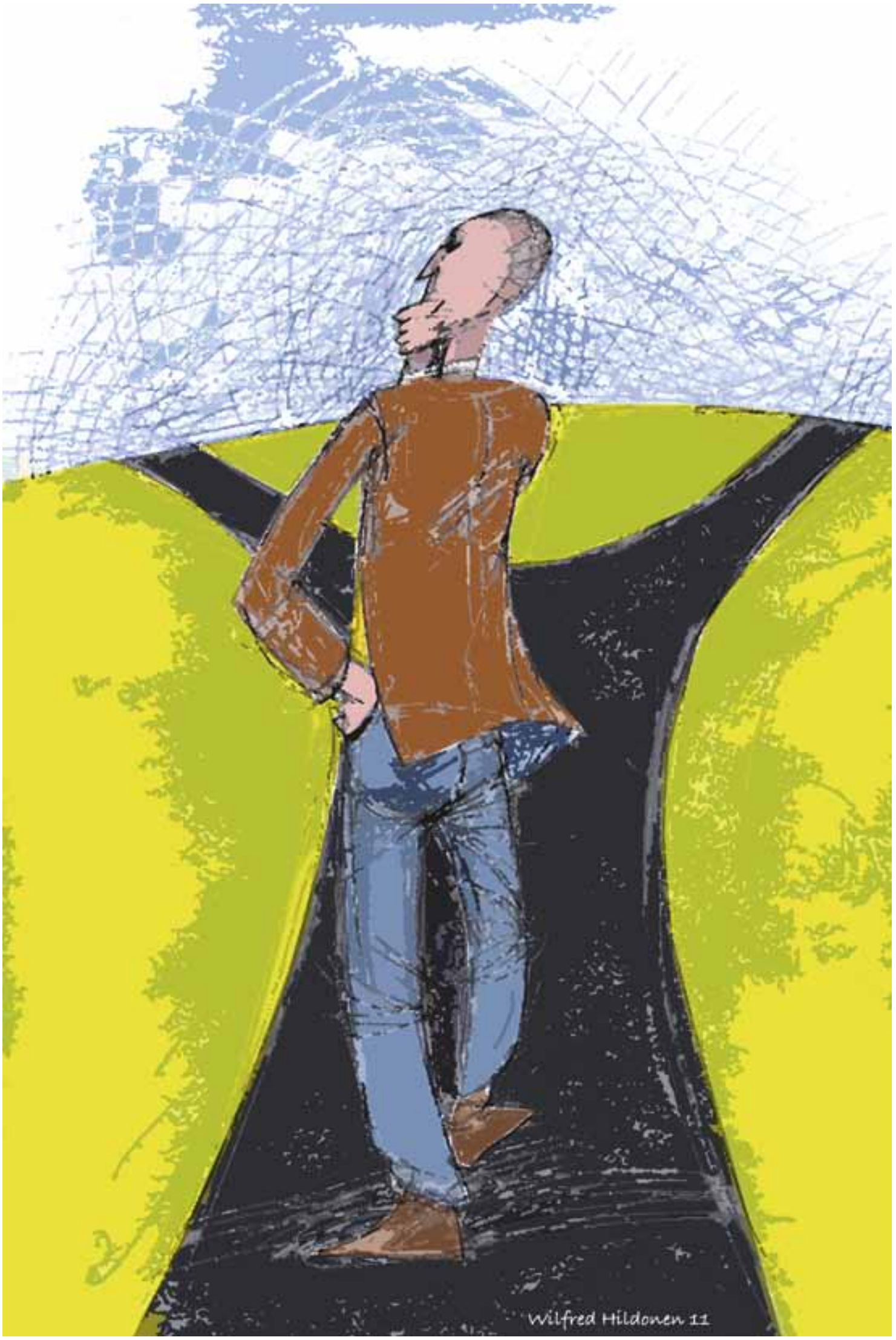

”Djupen i min själ”

– Jag har inte levat ett liv som förtjänar bra saker, säger hon. Hon har levat utan både ägodelar och empati. Det nya livet sammanfattar hon i två ord, tacksamhet och gåva.

– Jag tar inget för givet, säger hon. Hon kan känna tacksamhet bara för att hon kan gå rakt fram en kilometer.

Hennes fängelsestraff tidsbestämdes senare till 45 år och hon flyttades till ett svenskt fängelse och frigavs när hon avtjänat 2/3 av tiden.

Fängelsestraffet som sådant räddar ingen, funderar hon.

– Det är mera vad man själv gör av det, säger hon och tillägger att för hennes del räddade det hennes liv.

Hon säger emot när folk talar om bortkastade år. Själv kallar hon fängelseåren för rika år och berättar om kvinnorna i fängelset som sin familj. En familj hon skulle vilja bjuda till Sverige för att visa sitt hemland.

– Jag har gjort en resa på djupet av mig själv. Jag har konfronterats med djupen i min själ.

De konfrontationerna är viktiga. Och ännu viktigare är hur man går vidare.

– Det är lättare att kapitulera. Total hopplöshet är befriande, du behöver inte göra några val.

Förlåten av Gud, men inte av offren. Kan hon tycka om dig själv?

– Jag har svårt att känna mig värdefull och säga nej.

Boken *Ögonblick* har fått både positiva och negativa recensioner. Själv hänvisar hon till 1800-talsförfattaren **Mark Twain**:

– Han bröt mot varenda regel om hur man ska strukturera sin text. Jag skriver som jag vill att boken ska vara.

Har Du besvär med Dina fötter?
Ben - knä - höft - rygg - nacke?
Det kan bero på felställning eller felbelastning av fötterna. Med hjälp av datafotografering analyserar jag fötterna under belastning och därefter tillverkas
DINA INDIVIDUELLA, HANDGJORDA SKOINLÄGG
helt i naturmaterial.
Nyhet! fr.o.m november utför jag hälsoundersökningar med Bioresonans
PediKom
Mari-Louise Strandberg, Nämpnäsvägen 149, Nämpnäs. Tel. 040 8357569
www.bioenergica.fi www.bioenergica.blogspot.fi

Ekologiskt skyddat virke
Premiärvisning i Botniahallen
28-30.10.2011 monter A 100
www.wsj.fi info@wsj.fi +358(0)400 418 103
www.skogen.ax daniel.sundblom@skogen.ax +358(0)457 350 0301

KYRKPRESSEN TORSDAG 27.10.2011 • NR 43
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

UNGDOMSNOSTALGI. En tur–re–turbiljett på några timmar, två dus–sin sånger och tusen minnen till trons växthus. Som att gå på klassträff men i församlingen.

Ung för en kväll

TEXT OCH FOTO: **MAY WIKSTRÖM**

Det plingar till i e–posten: *”Personligen tycker jag bilden med svarta tröjan borde få en chans, för den frillan skojar man inte bort.”* Hon har så rätt, **Camilla ”Minga” Öst–man**. Just så överväldigande var inte bara håret, utan hela hon, då på åttitalet.

Harald Westers foto är mer moderat – även om ynglingens lutning på stolen i Miniungdomsgården är mer än lovligt tillbakalutad.

Det är inte bara vi som förberett oss på tidsresan tillbaka. När initiativtagaren **Håkan Löfqvist** fick visionen att bju–da in till en ungdomssamling för dem som svärmade kring Kyrkostrands för–samlingshem på sjutti–, åtti– och bör–jan av nittitalen så var det många som hörsammade inbjudan. Det här var en tid när upp till 150 ungdomar från Ja–kobstad–Pedersöre med omnejd satt i timmar på församlingshemmet på lör–dagskvällarna, sjöng, bad och lyssnade till undervisning. Och umgicks. ”Poj–ke möter flicka” var inte en oväsentlig faktor i sammanhanget, och de vän–skapsband som formades då finns kvar.

Men många har inte setts på över tju–go år. Nyfiken förväntan dallrar inför kvällen.

Hur gick det för alla? Hur ser de ut nu? Vad gör de och tror de i dag?

Smällar ger ödmjukhet

Camilla Östman och Harald Wester ses ibland, ”på fester och begravningar”, konstaterar de torrt. Hur såg de på var–andra då?

– Harald var väldigt skötsam, en redig och påhittig typ ... trogen, säger Östman.

Westers beskrivning handlar om en tjej som syntes och hördes, sjöng och uppträdde ofta.

– Minga var empatisk och engage–rad, säger han.

– Intressant att du säger det! Jag kan tänka mig att jag är empatisk i dag. Då upplevde jag mig inte så, replikerar Ca–milla Östman.

Jag undrar om deras image var äkta.

– Mycket av det jag var då var nog äk–ta. Samtidigt har jag fått en annan öd–mjukhet. Jag vill inte längre vara i cen–trum på samma sätt, säger hon.

Hon säger att bland annat en arbets–relaterad smäll för några år sedan tving–ade henne att jobba med just ödmjuk–heten.

– Jag fick backa och lägga mig själv åt sidan.

Harald Wester tror inte att hans per–sonlighet har förändrats så mycket. Dä–remot har han funderat över hur han tänkte och tyckte. Samtidigt var han en reflekterande typ också då och gil–lar att folk tänker själv.

– Kanske blev vissa av våra samman–hang mer andliga än de var. Det fanns ett stereotypt sätt att tänka, där en del frågor som nu diskuteras helt enkelt in–te existerade. Allt var mer svartvitt och när någonting slogs fast ”så var det så”.

Han minns också att han blev funder–sam i ett skede när det talades mycket om nådegåvor och tungotal.

– Det var en tröskel för mig när jag började fundera vad det hela var värt. Jag var inte så purung då längre och jag både tjusades och förfasades.

Camilla Östman var också engage–rad den tiden.

– Vi klampade på ganska kraftigt då och jag tror att det sårade en del, som fick stickor av det, säger hon.

Enligt Wester tog det svartvita sig också uttryck i att de församlingsunga inte umgicks över gränsen med andra på stan.

– Men där var det ömsesidigt, tycker Camilla Östman. Det fanns också för–domar från andra sidan om att vi var på ett visst sätt.

Bokslut: Stor tacksamhet

I dag skjuter Harald Wester axeln un–der församlingens arbete som förtro–endevald och sjunger i kör. Han har en femåring och en sjuåring som han gärna vill erbjuda samma gemenskap som han fick.

MÅNGA VILLE ta chansen att träffa gamla vänner igen. Samlingen på Pörkenäs, med middag och program i kapel–let, lockade totalt ca 180 deltagare.

Camilla Östman är engagerad hock–eymamma. Hon och familjen har in–te varit aktiva i församlingens verk–samhet på många år.

De är bägge tacksamma över det de fick i ungdomstiden, de många vän–nerna, de stora nätverken. När jag undrar hurudana kristna det blev av ungdomarna på Kyrkostrand svarar Harald Wester:

– Vi fick ett öppet sinnelag. Trots att det fanns kollektiva sanningar så slu–tade det ändå med ett sådant, tyck–er jag.

Det här var också den första gene–ration som obehindrat gick över sam–fundsgränserna.

– Det var också bra att alla fick och uppmuntrades att göra något som lek–män i församlingens tjänst. Det gällde oberoende om det var något praktiskt eller något annat. Det var väldigt bra för mig som kanske inte är den som självmant stiger fram, säger Wester.

Ingen darrade i knäna över att unga frivilligarbetare fixade midsommar–vaka, program och servering för ett par hundra personer.

– Det fanns absolut ingen problem–fixering, skrattar Camilla Östman.

Hon fortsätter:

– Det som blev kvar för mig var tron som jag bär med mig fortfarande och en stor glädje som jag vill dela med mig av.

Glädje över det som håller

Musiken var en viktig komponent i sammanhangen. Kvällens dragplås–ter är bandet *Sadox*, som på sjuttiota–let var häftigt – ibland på gränsen till vad dåtidens normer tålde. Ljudför–stärkare var snudd på teologi.

– Innan vi ens hade börjat var inställ–ningen att ”det här blir mycket ljud”. På en spelning i Terjärv byahem pla–cerade de därför vår trummis i serve–ringsrummet, berättar **Yvonne Löf**, bandets ena solist.

Hon och den andra solisten **Åsa Hästbacka–Barkar** plockades med av de äldre bandmedlemmarna som be–

GRUPPEN SADOX var banbrytare på sin tid. Då var den svängiga och förstärkta musiken något som ibland lyfte ögonbrynen i kristna kretsar.

hövde någon som kunde sjunga.

– Vad svarar man när man är femton och får frågan: ”Vill du vara med i ett band?”!

Bandet drar igång nostalgitonerna och texterna är segervissa med ett intensivt strålkastarljus på Jesus och en tro som ges, inte förtjänas, men som tar sig uttryck i handling.

På frukten ska trädet kännas. I gärning ska det ses vem du är. Vad hjälper det om du säger du tror, när ditt liv slår ihjäl dina ord …

Här kommer den personliga bekännelsen: Jag erkänner att det var den här delen jag var lite orolig för att vi skulle ha vuxit ur. Men vartefter sångerna klingar ut känner jag hur värmen och ett litet jubelbubbel stiger. Jag hör lite andra nyanser i texten nu, rösterna har mognat och brister ibland, men det hela klingar inte falskt ur livets perspektiv sett, åtminstone inte mitt. Jag värms, stärks och känner hur det alltmer syrefattiga och tätt packade kapellet vid Pörkenäs också gör det. I massan på över 150 personer möter jag Harald Westers blick och han nickar instämmande.

Emeritusbiskop **Erik Vikström** är inbjuden som kvällens huvudtalare och senare leder församlingprästen **Åsa Turpeine**n nattvardsmässan. Men symptomatiskt för sammanhanget är att det hela är starkt lekmannabetonat, och behållningen när deltagare från höger och vänster, förberedda och oförberedda, stiger upp för att dela med sig är kanske den största:

– Jag kom med för musikens skull. Jag hade ingen aning om att det här skulle få en så stor betydelse i mitt liv.

– Det viktigaste av allt var att det fanns lite äldre ungdomar, förebilder, som man såg upp till och som gav en exempel. Och att det alltid fanns någon som skjutsade hem oss som ännu inte hade körkort!

– Det här var min frihamn där jag fick växa till den jag är. Jag är ingen stor förebedjare. Men nu vill jag be för att mina barn skulle få uppleva det jag har fått känna här.

De som samlats den här kvällen har gått vidare, men det finns en gemensam botten, som ses och erkänns.

Sadoxgänget sjunger:

This is what I carry with me everywhere I go: Home is never goodbye, it’s a constant ”hello”.

Varje generation har sångskatt

Åsa Eklund håller i trådarna för allsången. Hon har gått igenom de gamla häften som användes förut och konstaterar att sångtraditionerna förändrats. Förut sjöngs tonsatta bibelord, bibelkörer, ofta på samlingarna.

– Det var väldigt bra har jag senare märkt, för de bibelställena kan man faktiskt, säger hon.

Som diakon har hon många gånger haft nytta av det. Med glimten i ögat och en viss sakkunskap tillägger hon:

– … så ni får räkna med att det är just de här sångerna vi vill sjunga sen på pensionärshemmet!

Ungdomsmusiken är ibland förbisedd. Men också den kan bli kyrkohistoria. Som Sadox konstaterar:

– Den här tog vi på vår repertoar, sen kom den i psalmboken.

Låten hette ”För att du inte tog det gudomliga”.

”Den frillan skojar man inte bort.”
Camilla ”Minga” Östman

”Det var väldigt bra för mig som kanske inte är den som självmant stiger fram.”
Harald Westers

KOMMENTAR
MAY WIKSTRÖM

Ett hem att växa i

ETT RUM – och människorna i det. Ett rum att ta spjärn emot, senare i livet, och att återvända till som vuxen i glädje och självrannsakan.

De stora ungdomssamlingarnas tid i Jakobstad-Pedersöre var också mitt sammanhang. Lördagskvällarna som började med intensiva körövningar med ungdomskören under Sten Holmgårds ledning mynnade ut i en helkväll i församlingens famn. Här har också jag sjungit, hållit aftonandakt, serverat, planerat och spelat drama.

Då visste jag inte att församlingarnas ungdomsarbete kunde se ut på något annat sätt. I dag är det här sammanhanget borta, åtminstone i den här formen.

FÖR MIG och många andra var det ett andra hem, som alla hem behäftat med sina fel och brister. Ändå ser jag den oändliga fördelen med att faktiskt ha haft ett sådant. Inte bara socialt, utan också för den skull att det gav väggar för ett rum där jag fick tillåtelse att växa vidare, en grund att ta spjärn emot, tro på en tro och vänner för livet. Jag vet att det har funnits många sådana växthus i stiftet. Jag vet också att de finns just nu, platser där unga individer tillsammans växer, formas och formar sitt liv.

NÄR nostalgiungdomssamlingen ger ordet fritt stiger en deltagare fram och gör det självklara: tackar alla ungdomsarbetsledare som offrade tid, krafter och rentav en del nattsömn. Det är skäl att kyrkan inser vilka tunga nyckelpersoner den yrkeskåren gömmer.

Och samtidigt som jag ser – och faktiskt utan att ens känna mig speciellt ledsen över det – att nostalgiungdomarna på Pörkenäs nu obevekligt är vuxna och snudd på lite *gamla*, så inser jag till min glädje också att vi bär vittnesbördet om att också kyrkan kan förändras och växa, med oss och i oss.

Den häftiga ungdomsmusiken blev rumsren och psalmboksfin så småningom trots motståndet. Svartvitheten slipades bort med tiden, men tron fanns kvar. Visst flämtar jag och vännen till i bänken när slutsången annonseras. Nå nu var det väl ändå över strecket! Men när vi väl klämmer i blir det hela ändå så rätt:

Blott en dag, ett ögonblick i sänder. Vilken tröst vad än som kommer på.

KYRKPRESSEN TORSDAG 27.10.2011 • NR 43
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

ELLIPS

Tonårsångest och lojalitet

När Siri Hustvedt kommer med en ny bok ropar jag ”tjoho!”. Nu har hennes nyaste, *Sommaren utan män*, översatt till svenska av Norstedts.

Intrigen är något av en klassiker: Mia Fredricksen blir dumpad av sin make Boris, får ett nervsammanbrott och hamnar på sjukhus. Boris har blivit förälskad i en ung kollega. När Mia kommer hem från sjukhuset måste hon fly sin lägenhet för att varje ting där ”blivit till ett värkande ben i kroppen”.

Hon flyr till sin mamma och Minnesota. Där lovar hon leda en poesigrupp för barn i den lokala konstföreningens regi. Barnen visar sig vara ett gäng flickor i tidiga tonåren som drabbar Mia – och varann – med all den fruktansvärda smärta och destruktivitet som bor i flick-kvinnor som tävlar om vem som är vem i hackordningen.

I kontrast till småtjejernas mörka intriger lyser Mias mammas vänners (damer i 80-90-årsåldern) eviga kärlek och tålamod med varandras egenheter som en fyr av ljus. Mias eget förhållande till den svekfulla Boris får nytt ljus av grannen Lolas relation till mannen Pete, som har ett häftigt humör.

Och vad är det som är så märkligt med det här då? Det är Hustvedts vidunderliga förmåga att få sina personer att leva. Hon har en irriterande benägenhet att bli pratig, tappa tråden och börja föreläsa. Men när jag läser den här boken blir allt till på nytt: barnkvinnans osäkerhet, småbarnsmammans hjälplöshet, den ratades mogna skuld, den gamla kvinnans uppror och lojalitet. Jag har inte varit med om allt, men jag minns det.

SOFIA TORVALDS

Sju röster om sorg, styrka och hopp

TEATER Sju finlandssvenska opinionsbildare spelar sju kvinnor som satsat livet på ett kort – och fått betala ett högt pris. ”Seven” är så bra att man vill ha mer.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTO: **KARIN LINDROOS**

Konceptet är slående i sin enkelhet: sju kända finlandssvenska kvinnor gestaltar sju människorättsaktivister. När de tågar in på scen är de sig själva men samtidigt någon annan.

Jeanette Björkqvist, politisk reporter vid Hufvudstadsbladet, blir pakistanska **Mukhtar Mai** som blir utsatt för gruppvåldtäkt som vedergällning för ett ”hedersbrott”. Tv-profilen **Bettina Sågbom** blir **Inez McCormack**, kvinno- och människorättskämpe från Nordirland. Årets flyktingkvinna 2009 **Fatbardhe Hetemai** blir **Farida Azizi** från Afghanistan som kämpat mot kvinnoförtryck och tvingats fly sitt hemland på grund av dödshot. Minoritetsombudsman **Eva Biaudet** blir **Mu Sochua** som arbetat mot trafficking och sexslaveri i Kambodja. **Helena Ewalds**, till vardags utvecklingschef vid Institutet för hälsa och välfärd, blir **Marina Pisklakova**, kvinnan som startade Ryssland första hjälplinje för offer för familjevåld. Veteranpolitikern **Elisabeth Rehn** blir **Annabella de Leon** från Guatemala som kämpar mot korruption och för de fattigas rättigheter. Kulturhuvudstadsstiftelsens VD **Cay Sevón** blir **Hafsat Abiola** som arbetar för unga kvinnor i Nigeria.

Seven är en dokumentär pjäs som baserar sig på intervjuer med de här sju kvinnorättskämparna. Intervjuerna är gjorda av sju prisbelönta dramatiker. Sedan år 2009 har pjäsen satts upp såväl i Istanbul som i EU-parlamentet. När Svenska teatern introducerade *Seven* förra veckan var det första gången pjäsen spelades av politiker och opinionsbildare i Finland.

Det var skådespelaren och regissören **Marcus Groth** som hämtade *Seven* till Svenskfinland.

– Själva konceptet är intressant, att politiker iklär sig en annan människas röst och roll. Och texten är oerhört bra, säger Groth.

Riktig smärta, riktigt hopp

Seven är inte en pjäs som får åskådaren att luta sig tillbaka och slappna av. I den blir unga kvinnor våldtagna, små barn förlorar sina själar och mammor och barn utsätts för hot. Allt har hänt på riktigt, åt riktiga människor.

– De här kvinnorna har varit med om fruktansvärda saker och det oaktat kommit igen och blivit människorättsaktivister. Det visar en otrolig *fighting spirit*. På det viset blir pjäsen också ljus och pekar på människornas möjligheter, säger Groth.

Marcus Groth ser inte på tv och följer inte med dagspolitik. Att välja ut sju finlandssvenska opinionsbildare som kunde ställa upp och läsa texterna på scen var inte alldeles lätt.

– Jag förlitade mig på mina vänner när de gällde att välja ut rätt kvinnor.

De kvinnor som medverkar har av naturliga skäl ganska hektiska tidtabeller. Det har inte blivit många repetitioner.

– De här kvinnorna är vana med att uppträda offentligt och klarar av pressen att stå framför publik, säger Groth.

– Att inte hinna repetera så mycket ger också föreställningen en nerv och fräschör.

När *Seven* sattes upp av Svenska teatern var föreställningen gratis. I stället fick åskådarna ge ett frivilligt bidrag till förmån för telefonjouren Kvinnolinjen.

– Jag är inbiten buddhist och tror att den sanna glädjen är givandes glädje, säger Groth.

Groth gillar att göra teater som förändrar den värld vi lever i.

– Det är intressant att använda teater som ett medel att säga något om vår tid. *Seven* är inte bara teater för att göra teater. Många av de kvinnor pjäsen handlar om lever under dödshot. Till exempel pakistanska Mukhtar Mai klarar sig bättre ju mer offentlighet hon får. Om jag med teater kan bidra till att någon överlever ger det en helt ny mening och ett helt nytt perspektiv på arbetet.

Om sorg och respekt

”I många år visste jag inte att i vår kultur, i Kambodja, tror man att mänskan har nitton själar. Jag frågar ofta traffickingoffren: när förlorade du din själ? De svarar: när människohandlaren tog mig från min fa-

NÄR SEVEN hade premiär på Svenska teatern var det gratis och föreställningen fullbokades på några timmar. Bara en föreställning var inprickad, men regissören Marcus Groth berättar att det finns en chans att Seven sätts upp på nytt. Här (från vänster): Jeanette Björkqvist, Eva Biaudét, Helena Ewalds, Cay Sevón, Farbardhe Hetemai, Elisabeth Rehn och Bettina Sågbom.

Åtta år av ångest

BOK

En väg tillbaka

Författare: Christer Olsson
Förlag: Libris 2011

Vad händer när en erfaren psykolog med ett aktivt liv drabbas av depression och svår ångest?

Christer Olssons åtta år långa mörkerkörning börjar med småsaker som täta toalettbesök. Trots att läkarundersökningar visar motsatsen kan han inte släppa tanken på att han lider av prostatitbesvär.

Olsson kan inte sova, han tappar aptiten och drabbas av det som han med ett ord kategoriserar som ”ofrid” – en djup olustkänsla som fyller hela hans varelse.

Under de kommande åren

FOTO: ANETTE JUHLIN

pumpar han i sig mediciner, är intagen på anstalt och får till och med elchocker för att börja må bättre. Det hjälper bara under korta stunder.

Olssons livboj är hans gudstro och stödet från de närmaste, i synnerhet frun **Anne-Marie**. När maken gång på gång frågar ”Tror du att jag blir frisk?” svarar hon utan tvekan ”Du blir frisk”.

Olssons bok är en uppriktig och oförskönad sjukdomsberättelse. Att han är psykolog bidrar till att minska tabuerna kring psykiska sjukdomar, vilket också var hans tanke.

För Olsson själv var hans yrke snarare ett hinder än en fördel när han sökte vård. Det känns fullständigt oförklarligt att han inte en endaste gång under sin sjukdomsprocess erbjöds samtalshjälp. Kanske trodde kollegerna att han kunde behandla sig själv? Jag inbillade mig verkligen att den svenska psykvården kommit längre än så!

Mycket i boken kretsar kring mediciner och sjukdomsteori. Jag skulle gärna ha hört mer om vardagen i familjen och om hans kontakt till ”normala” saker under depressionen. Och vad var grundorsaken till att han insjuknade? Utbrändhet?

I slutet av boken kommer Christer Olssons fru och en vän till tals, vilket ger en välkommen versionering av de händelser som återges.

Bokens största vinning är att den gjuter hopp i den som befinner sig i ett nattsvart rum utan fönster eller dörrar. Det blir bättre!

MARINA WIIK

milj. Deras själar har blivit kvar i risfälten."

Publiken är knäpptyst. Just nu, för en stund, är Eva Biaudét Mu Sochua och åskådaren ser en flickas liv slås i spillror. Själv sitter jag igenom hela föreställningen med en stor, öm klump i halsen och läckande ögon. Samtalet efter föreställningen visar att också de som satt på scen berördes av texten trots att berättelsernas innehåll var dem alltför välbekant.

– Jag blev berörd, säger Farbardhe Hetemai och nämner att många av de problem som pjäsen aktualiserar är bekanta för henne.

– Jag har släktingar som blivit våldtagna under kriget i Kosovo.

Cay Sevon tycker att det är intressant att så många av berättelserna följer samma mönster. Först sker en förändring och något nytt växer upp, sedan leder förändringen till hot och motstånd och kampen intensifieras. Alla sju är överens om att de frågor som Seven tar upp också berör oss i Finland.

– Understöder man sexindustrin deltar man på något sätt i människohandel. Det här är inte en akademisk fråga, säger Eva Biaudét och påpekar att det också i Finland finns offer för människohandeln som inte får hjälp någonstans. De är inte många, men de finns.

– Vi är alla överens om att det är viktigt att barn får gå i skola, men om jag säger att de rumänska barnen i Finland ska få gå i skola medan deras föräldrar är här, då blir alla förskräckta. Att är det *vi* som ska betala för det!

Jeanette Björkqvist påpekar att eftersom det är frågan om levande kvinnor slutar inte deras berättelser där pjäsen slutar. I pjäsen döms de män som våldtog Mukhtar Mai till döden. Men för ett halvår sedan kom en frikännande dom för fem av de sex våldtäktmännen från Högsta domstolen i Pakistan.

Bettina Sågbom påminner om att arbetet med mänskliga rättigheter ska börja hemma vid köksbordet.

– Jag har själv fått säga till mina barn att vissa åsikter inte tolereras hemma hos oss.

Hon citerar en okänd storhet: Får jag en pojke ska jag lära honom att respektera kvinnor. Får jag en flicka lär jag henne att respektera sig själv.

"Om jag med teater kan bidra till att någon överlever ger det en helt ny mening åt arbetet."

Att bli sviken och bli stor

BOK

Emma Gloria med lust och fägring stor

Författare: Henrika Andersson
Förlag: Söderströms

Henrika Anderssons tjejhjälte Emma Gloria har blivit stor: redan 18! Men också den som är myndig är ganska liten när livet blir en enda katastrof.

Robin är Emma Glorias stora kärlek, och när han sviker henne ett par månader före studentfesten blir livet grått och omöjligt att hantera. Sveket finns på Facebook och plågan intensifieras av att "alla vet".

Till sommaren flyttar Emma Gloria in i sin pappas arbetsrum för att träna på det här med att flytta hemifrån. Hon sommarjobbar, känner sig ensam, bloggar om förnedringen och blir kompis med en liten flicka som ingen tar hand om. Hon sörjer sin sjuka farfar och bearbetar relationen till pappan som inte funnits där då hon behövt honom.

Man behöver inte ha haft en tonårstid som Emma Glorias för att känna igen sig. Att livet tidvis blir torrt och hemskt som gammalt knäckebröd hör till för de flesta av oss. Men när man är 18 vet man inte att det går över. Men Emma Gloria lär sig det, och hon gör det på ett sätt som gör en läsande mamma lika stolt som om hon var ens eget barn.

SOFIA TORVALDS

Boken läste jag ganska snabbt. På ett eller annat sätt kunde jag relatera till bokens budskap och historia. I tonåren går nästan alla igenom sin personliga kris. Det kan vara osäkerhet, någon traumatisk upplevelse, förödmjukelse eller bara ett sökande efter identitet. Ingen har säkert gått igenom sina tonår utan en eller två katastrofer. Men för Emma så hände alla de här sakerna samtidigt. Emma är en ganska lugn människa, men man kan se i boken att hon kämpar.

Emma blir sviken av sin pojkvän vars andra flickvän lägger ut ett pinsamt klipp på Facebook. En stor del av våra liv finns på Facebook, precis som Emmas. Som i boken blir alla på något sätt generade. Precis som dumma rykten och pinsamma foton förekommer. Det händer nästan alla. Man borde egentligen bara skratta åt det, men det är inte alltid så enkelt. Svek är redan hjärtekrossande i sig, lägg ut sveket på Facebook och allt blir värre.

Emma går igenom någon slags depression. Då hennes farfar dessutom är döende blir saker och ting bara värre. Att vara deprimerad är som en mörk grop att falla i. Ibland finns det ingen orsak till depressionen, men det gör den inte meningslös. Kanske är den ett sätt att påminna oss om vad vi egentligen vill i livet? Det finns massor av stress kring vad man vill bli, vart man vill fara, hur man ska vara. Ibland hänger man bara helt enkelt inte med i pressen.

Tonåren är en jätterolig del av livet. Det är svårt såklart, men med varje ny utmaning blir man en aning starkare i sig själv. Det tar tid, men förhoppningsvis kan man komma igenom det med en positiv attityd. Är inte det det bästa man kan hoppas på?

MARYELLE STEFFANSSON
PRAO PÅ KYRKPRESSEN

HENRIKA ANDERSSON avslutar sin trilogi om Emma Gloria med sommaren efter att Emma Gloria tagit studenten.
FOTO: LENA MALM

Punkig gudstjänst i Åbo

PUNKMÄSSA. Finlands – kanske till och med världens – första punkmässa gick av stapeln i Mikaelskyrkan i Åbo förra veckan.

För musiken i mässan svarade det legendariska punkbandet *Korroosio*. Bortsett musiken motsvarade mässan en vanlig gudstjänst.

Punkmässan ingick i firandet av Mikaelskyrkans 90-årsjubileum. Initiativet togs av församlingens kyrkoherde **Jouni Lehikoinen** och sångaren **Joel Hallikainen**, som själv spelat i *Korroosio*.

– Punk är frihetens, kärlekens och uppriktighetens glädjebudskap. Den passar perfekt ihop med kyrkans evangelium, säger mässans predikant **Heikki Arikka** till Kyrklig tidningstjänst.

Besök oss på bokmässan, monter 7k18

Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)

Lördag 29.10 kl. 13
Samtal om *Välsignelse* med **Patrik Hagman** och **Stefan Forsén**. Samtalet leds av **Pia Kummel-Myrskog**.

Söndag 30.10 kl. 11
Samtal om *Religionsfrihet* med **Pamela Slotte, Gideon Bolotowsky** och **Niklas Andersson**. Samtalet leds av **Lucas Snellman**.

Författaren **Hilkka Olkinuora** signerar boken *Heligt – helt enkelt* söndag 30.10 kl. 10.30-11.00 och 11.30-12.00

FAMILJ

FÖDELSEDAGAR

Erik Vikström
fyller 70 år söndag 6.11 i Borgå.

Biskop Erik predikar i domkyrkans högmässa kl. 12, därefter kyrkkaffe i svenska församlingshemmet, Runebergsg. 24.

I stället för gåvor, kom ihåg Anna och Bertrand Tikums arbete i Senegal. Finska Missionssällskapet, Sampo 800014-182 672. Märk inbetalningen: "Arbetet i Senegal"

PSALMVÄVEN OKTOBER

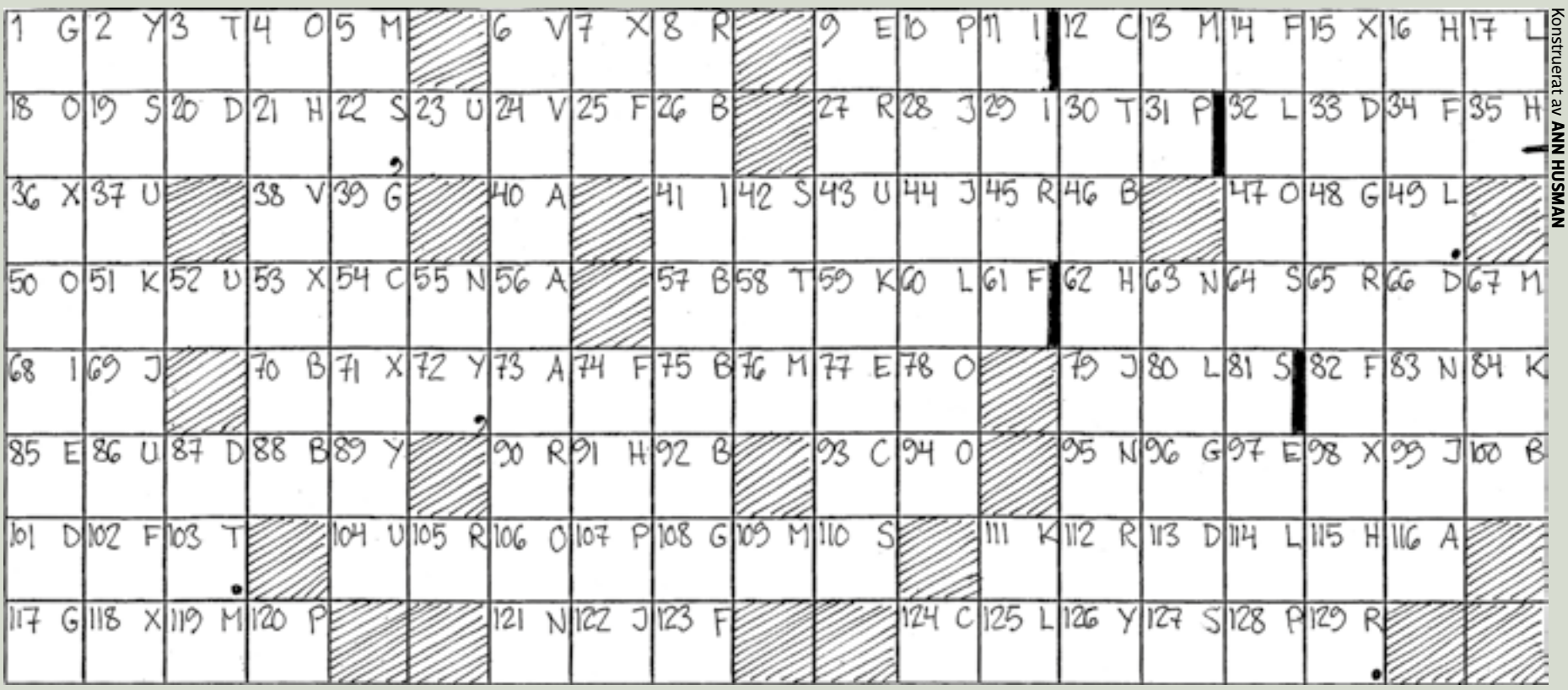

Konstruerat av **ANN HUSMAN**

A Ger oss ett lyft — 73 40 116 56

B Saknar syskon — 88 46 70 26 57 100 75 92

C Förs vid handen — 12 54 93 124

D Det bästa hos mjölken — 101 20 33 113 87 66

E Diktas? — 97 9 77 85

F ”Vi vandra så vissna så vissna,
vi vandra så lissna så lissna,
vi täcka med vår gråt vårt återtågs stråt,
ty segern gick ej till de krissna” — 14 102 82 74 123 34 61 25

G Ensamstående — 48 96 39 117 1 108

H Teddybjörnar — 115 91 35 62 21 16

I Förtrytelse — 41 68 29 11

J Som oval — 122 69 44 28 99 79

K Bortom atmosfär — 59 51 84 111

L F i FBI — 32 114 60 17 49 80 125

M Ber man om — 109 76 67 13 119 5

N Man biter hund — 55 63 121 83 95

O Hämnande makt — 78 4 47 94 18 106 50

P Matfett — 128 107 120 10 31

R Drabbar matta — 8 105 112 65 27 90 45 129

S Undrar klokt? — 64 22 19 127 81 42 110

T Drabbar fuktigt trä — 103 58 3 30

U Tas ur jaktbyte — 23 52 104 37 86 43

V Flod eller verktyg — 38 6 24

X ”Jag är en hednisk syndaträl,
som saknar sinne för din själ
men tycker om att titta på
din vackra kropp från topp till tå” — 71 98 15 118 7 53 36

Y Bland det första vi får — 2 126 72 89

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A–Y. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A73, den andra A40 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A–Y bildar psalmens namn.
Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra psalmväven är psalm 251, vers 8, som börjar med orden Så vilar det i Herrens råd. **Vinnare** i förra Psalmväven är: **Yvonne Rubey**, Mariehamn, **Eva Nyberg**, Pörtom och **Svea Westerlund**, Ekenäs. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors senast 15.11.2011.
Märk kuvertet ”Oktober-psalmväv”.
Bland de rätt svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

som börjar med orden

.....

.....

Namn & adress:

.....

.....

.....

UR EVANGELIET

”Aldrig förr har man hört att någon har öppnat ögonen på en som var född blind.”

Helgens evangelietext finns i Joh 9:24–38

OM HELGEN

Om tro och otro

Hur vet man att en mirakel är ett verkligt mirakel? Hur kan man veta att någon verkligen utför Guds gärningar?

Söndagens texter handlar om tro och otro. Under Jesu livstid var det många som tvivlade på honom. Han väckte anstöt, han ansågs vara en uppviglare.

Kampen om tro och otro pågår i allas våra hjärtan ännu i dag. Därför måste en Kristi efterföljare kritiskt pröva sin egen trosgrund.

RUNT KNUTEN

”Gudstjänstbesökarna erbjuds öronproppar.”

Metallmässans far Janne Löf om att gamla kyrkor inte är planerade för metallmusik. Metallmässa firas i Esbo domkyrka lördagen den 29 oktober kl. 20.

KYRKAN I HELSINGFORS
JOHANNES FÖRSAMLING

Teater, bildkonst, lyrik, musik...

Kropp – rum – möte

Johannes församlings kulturvecka 5–13.11.2011

Läs mer på: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Marianne Tanttinen, (09) 612 615 50, marianne.tanttinen@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Tom Kytöpuro 041 447 5725, tom.kytopuro@kyrkpressen.fi
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRAKTELSEN ROBERT LEMBERG

En bråkig elev

NÄR JAG GICK i skola hände det att elever som var stökiga blev utkörda. Läraren orkade inte med att eleven bråkade och störde andra. När eleven kördes ut fick klassen lugn och ro.

I söndagens evangelium finns det en till som blir utkörd av läraren. Det är han som föddes blind och fick sin syn tillbaka av en okänd undergörare på sabbaten. Det här blir ett orosmoment för dem som vet hur det är, nämligen fariséerna. Världen var inte sig lik längre. Det här måste utredas!

Så kallar fariséerna till sig mannen som berättar hur det gick till när han blev botad. Det här är inte möjligt, tänkte fariséerna och kallade till sig mannens föräldrar för att kontrollera att han faktisk var blind redan vid födseln. Ja, det var han. Ingen utväg där inte. Mannen kallas in för andra gången. ”Hur var det nu när mannen botade dig?” ”Jag har ju redan berättat allt en gång, varför ska jag berätta det en gång till?” ”Om den här mannen inte vore sänd av Gud hade han inte kunnat göra någonting.” Och sedan litet retsamt: ”Kanske ni också tänker bli hans lärjungar?”

Det var droppen. Ska den uppstudsiga eleven börja undervisa lärarna? Det här botandet får man ingen rätsida på. Vad ska vi göra? Kasta ut mannen!

För den som har en fast och färdig världsbild är det ett elände med bitar som inte passar in. Det finns ateister som ägnar ansenlig tid och energi åt att bekämpa Gud och religionen fast de egentligen inte skulle behöva göra det. Ett under är verkligen ett bekymmer för den som inte tror. Vilken förklaring som helst duger utom den att Gud har ingripit. När pusslet är färdig lagt, vad ska man göra med bitarna som blev över? Bäst att kasta bort dem. När vi äntligen vet hur allt ligger till, vad ska vi göra med orosmakarna? Kasta ut dem!

Om inte den botade mannen hade haft ett öppet och frågande sinne hade han kanske aldrig förstått vem som botade honom. Men han är beredd att ställa dumma frågor. Han är beredd att ta emot nya pusselbitar och hans värld förändras. Han ser plötsligt att Gud är en del av hans värld.

Evangeliet berättar om den upp- och nedvända världen. Han som föddes blind blev den som trodde. Fariséerna, som hårt höll fast vid sin tro och inte lät sig rubbas, blev de som inte trodde.

Robert Lemberg är kyrkoherde i Pernå församling.

#*böne*twitter

”Gud, låt mig leva öppet så att jag ser vad du gör i vår värld och tror på dig.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes 8:11–15

ANDRA LÄSNINGEN
2 Kor 1:18–22

EVANGELIUM
Joh 9:24–38

Tjugonde söndagen efter pingst: Tro och otro

PSALMFÖRSLAG

182, 337, 341, 453, 338(N), 178 v.4.

Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

KLARSPRÅK

Feministteologi är en teologisk tolkningsdisciplin som med utgångspunkt i kvinnors erfarenheter kritiskt granskar teologiska begrepp och funderingar. Utgångspunkten är att de teologiska begreppen i grunden är maskulint formulerade.

Enligt feministteologin har ett patriarkaliskt tolkningsföreträde lett till ett förtryck av kvinnor och kvinnors plats i kyrkan. Feministteologin arbetar med att avslöja och analysera förtryck av kvinnor i tro och praxis. Målet är att skapa ett teologiskt språk där kvinnors erfarenheter inkluderas.

Källa: Kyrklig ordbok

KALENDERN 28.10–3.11

DOMPROSTERIET

BORGÅ
Sö 30.10 kl. 10: Gudstjänst i Kullo bykyrka, S Lindgård, Helenelund
kl 12: Högmässa med prästvigning i domkyrkan, M Lindgård, Björn Vikström, Tollander, Söderström, Borgå kammarkör
kl. 16: Knattekyrka i Lilla kyrkan, Ekholm, Tollander, dagklubbsbarn
On 2.11 kl. 13: Temasamling i församlingshemmet om Franz Liszt, Gaudeamuskören, Helenelund

LAPPTRÄSK
To 27 kl 14: mission i fh
kl 18: Cantando övar i kyrkan (Obs! platsen)
Sö 30 kl 10: Gudstjänst i kyrkan, CÅ, VT
kl 18: konsert i kyrkan med Wallmokören, Kaj Silfvast och Vera Tollander
On 2 kl 9.30: vuxen-barngrupp i fh
kl 13.30: pensionärsträff i fh
kl 15: Barnklangen i fh
kl 19: församlingsrådets möte i kanslihuset
To 3: kl 13 andakt i Servicehuset och kl 15 med ljuständning på Tallmogården, CÅ, VT

LILJENDAL
Högmässa: Sö 30.10 kl 12 i kyrkan. Håkan Djupsjöbacka, Antti Jokinen. Gästpredikant: Per Svenfelt.
Må Bra-kväll: Må 31.10 kl 18 för Vuxen-Barn gruppens mammor på Mariagården.
Vuxen-Barn gruppen: Ti 1.11 kl 10–12 på Kantorsgården
Skriftskolan: To 3.11 kl 15–17 konfirmandsamling på Mariagården

LOVISA
Gudstjänst: i kyrkan sö 30.10. kl 10, T Carlström, Per Svenfelt predikar
Pensionärer: ti 1.11. kl 13 i Församlingsgården, Vi spelar Bingo!
Morgonkaffe to 3.11. kl 8.30

PERNÅ
Taizémässa: sö 30.10 kl. 18.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Rita Bergman.

SIBBO
sibbosvenskaforsamling.fi
SIBBO KYRKA Sö kl 12: mässa Fjalar Lundell, Anders Ekberg.
Så mycket solsken i världen! konsert i Sibbo kyrka fr kl 19 28.10 för Kyrkans Utlandshjälp. Mikael Grönroos tenor, Dag-Ulrik Almqvist orgel, Kaj Ekman piano. Schumann: Dichterliebe. Järnefelt, Merikanto, Nordqvist, Sibelius. Program 10 €.
Bibelserie: i Box Bykyrkan Tabor sö kl 16 Lundell: I honom finns bara ett ja, 2 Kor 1:18–22. Ulla-Britt o Allan Lindqvist medv.
Som en bön: Meditativ musikandakt i Sibbo kyrka sö kl 20, May Wikström, Niklas Mansner, Lauri Palin, Patrik Frisk. Fritt inträde.

Servicehuset Linda: On kl 18 veckomässa, Lundell, Ekberg.
Pilgrimsvandring: på Gotland, se annons på annan plats.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 28.10:
kl. 10–11.30 Familjeklubb: i S:t Jacob: Kvarnbergsbrinken 1. Lökström.
kl. 10–11.30 Humlans familjeklubb i Hörnan: Högbergsgatan 10. Ollberg.
kl. 12–13.30 Veckolunch: Johannessalen, Högbergsgatan 10 D 2 vån. Vi bjuder på veckolunch. Frivillig avgift till Kyrkans Utlandshjälp.
Sö 30.10:
kl. 10 Högmässa: Tomas kyrka. Sundström, Böckerman. Kyrkkaffe.
kl. 12 Högmässa: Johanneskyrkan. Lindström, Sundblom-Lindberg, Löfman. Exaudio, dir. Hanna Kronqvist. Kyrkkaffe.
kl. 16 Familjegudstjänst: S:t Jacobs kyrka. Djupsjöbacka, Henricson. Servering.
Må 31.10:
kl. 10–11.30 Tomas familjeklubb: Tomas kyrkas dagklubbsutrymme, Rönnvägen 16. Ingång från gården. Frände.
kl. 11–12.30 Cellträff: Andliga samtal och förbön i S:t Jacobs kyrka. Lindström.
kl. 18 Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel: Tomas kyrkas utrymmen. Kontaktperson Kisa Korkman kisa.korkman@gmail.com eller Gunvor Frände.
Ti 1.11:
kl. 12 Lunchmusik: Gamla kyrkan. Pekka Suikkanen.
kl. 13 Träffpunkt för seniorer och dagledigа: Johannessalen, Högbergsgatan 10 D 2 vån. Lisbeth Giljam berättar glimtar ur Viola Renvalls liv och diktning. Ingmar Hokkanen bjuder på musikprogram. Ahonen, Löfman.
kl. 18 Gräv djupare, där du står: Är mänskan i grunden ond? Diskussion och samtal kring kristen vuxentro i Johannessalen, Högbergsgatan 10 D 2 vån. Djupsjöbacka.
On 2.11:
kl. 10–11.30 Familjeklubb i S:t Jacob: Kvarnbergsbrinken 1. Lökström.
kl. 14–15.30 Diakoniträff: med Tomas Ray i S:t Jacobs kyrka. Salenius.
kl. 15–16.30 Mariakretsen: Tomas kyrkas församlingssal. Frände.
kl. 18 Kvällsmässa: Gamla kyrkan. Lindström, Böckerman, Enlund.
To 3.11:
kl. 18–20 Temakväll: Hur tala med barn om döden? i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 D med Gunborg Lindqvist, präst i Esbo svenska församling. Förfrågningar Barbro Ollberg tfn 050 3800656 eller Nenne Lappalainen tfn 050 4010390.
kl. 19–21 Regnbågscafé: Hörnan, Högbergsgatan 10 D 2 vån. Ray.

Hej det är åter dags för gospel!: ”Hela kyrkan sjunger gospel” i Johanneskyrkan måndag 7.11 kl. 18.30. Unga spelar och sjunger med och för andra unga och ungdomligt sinnade. Medv. bl.a. församlingens kör aTSo, Suvantotrio, Emelie Ekholm, Pia Lindholm, gospelkören His Master´s Noise, duon Anton och Toivo, skribakören 2011, m.fl. Allsång med Urbana Undulater. Konserten är samtidigt inledningskväll för sommarkonfirmanderna 2012. Gratis inträde. Kollekten går till inköp av skolböcker till romska barn i Rumänien.

MATTEUS
Matteus hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Pastorskansliet: är öppet må, ti, to, fr kl. 9–14, samt on kl. 12–18 tfn (09) 2340 7300
MATTEUSKYRKAN: Åbohusv. 3
Fr 28.10 kl. 19: samling för män (2 vån). Stig-Olof Fernström: Romarbrevet i NT. Diskussionskväll.
Lö 29.10 kl. 18: Musik i allhelgonatid. Aftonsång i anglikansk stil med musik av John Rutter. Medverkande: Helsingfors svenska kyrkosångsförbunds kör och instrumentalensemble, dir. Dag-Ulrik Almqvist, Anna Maria Böckerman sopran, Markus Malmgren orgel, Stefan Forsén liturg.
Sö 30.10 kl. 11: förbönsstund före gudstjänsten (2 vån). Mera info: Matias Gädda, tfn 050-326 5327.
Sö 30.10 kl. 12: högm, Hallvar, Lankinen. Söndagsskola. Kyrkkaffe.
Sö 30.10 kl.18: kvällsmässa, Forsén. Kvällste i Matteussalen.
Må 31.10 kl. 11: knattekyrka för hela småbarnsfamiljen, Rönnberg, Bärlund-Palm, Brummer. Leksakskollekt. Kaffe, saft och bröd. I samband med knattekyrkan ordnas möjlighet att byta barnkläder (0–6 år) och -+leksaker.
Må 31.10 kl. 18–20.30: Café kväll till förmån för Rosa bandet- insamlingen (2 vån). Kom och njut hela kvällen eller stick in på en kopp kaffe! Läckra bakverk, lotteri och varm gemenskap utlovas! Alla är varmt välkomna!
To 3.11 kl. 13: pensionärskrets, Ahlfors (2 vån).

PETRUS
www.petrusforsamling.net
Fr 28.10:
– kl. 13 Sopplunch: i Månsas kyrka. Anmäl gärna till Tove Monnberg, 050-358 9310.
Lö 29.10 – sö 30.10:
– Petrusdagar : i Månsas kyrka kl. 10 – 15.30. ”Vår identitet och vårt uppdrag” medv. Lassus, Kass, Thylin. Undervisning och gruppsamtal. Sångprogram och barnpassning. Lunch/kaffe serveras.
Sö 30.10:
– kl. 10 Petrusdagarnas högmässa (N): i Månsas kyrka. Lassus, Björk, m.fl. Petruskören medverkar. Söndagskola. Kyrkkaffe.
– kl. 18 Bibelstudium: i Malms kyrka, Upp. 6 och 7. Sandell.
Må 31.10:
– kl. 10 Musiklek för barn och

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)
Fre 28.10 Marina Wiik, Helsingfors Lö 29.10 8.54 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok Helga Hund i himlen Må 31.10 Liisa Mendelin, Åbo Ti 1.11 Hilkka Olkinuora, Ingå Ons 2.11 Maria Sten, Helsingfors (repris från 29.8.2011)To 3.11 Hedvig Långbacka, Helsingfors.

Aftonandakt kl. 19.20

Fre 28.10 Musikandakt, Marith Leppäkari-Lindberg, Kustö Lö 29.10 17.58 Ett ord inför helgen, Profeten Elias kyrka. Sö 30.10 Lars-Johan Sandvik, Nykarleby Må 31.10 Kaisa Mäkelä-Tulander, Hyvinge Ti 1.11 Nya psalmer, Camilla Cederholm, Lena Frilund Ons 2.11 Leif Erikson/ texter av F G Hedberg To 3.11 Erik och Kerstin Vikström läser ur boken Min bön.

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 30.10 Liturgi med Helsingfors ortodoxa församling. Predikant och liturg: Mikael Sundkvist. Kör: Mariamkören. Textläsare: Peter Saramo. Bandad kl. 10.00 i Profeten Elias kyrka, Helsingfors.

RÖST UT DET FÖRFLUTNA

Fredrik Gabriel Hedberg i radio

Grundaren av Svenska lutherska evangeliföreningen föddes i juli år 1811, alltså för 200 år sedan. Under fem onsdagskvällar läser SLEF:s hemlandsledare **Leif Erikson** texter av **Fredrik Gabriel Hedberg.**
Första delen av serien sänds 2.11 i radio Vega klockan 19.20

föräldrar: i Lukasgården (Munkstigen 2). Sussi.
- kl. 19 Samling för män: i Lukascentret. Stig-Olof Fernström.
Ti 1.11:
- kl. 10 Knatte- och babyrytmik: i Malms kyrka. Sussi och Bodil.
- kl. 19 Förbön och tack: i Munkshöjdens kyrka. Ulla-Christina Sjöman, Pekka Reinikainen, Söderström. Barnpassning. Kyrkdörrarna öppnas kl. 18.30.
On 26.10:
- kl. 18.30 Petruskören: i Lukascentret. Söderström.
To 3.11:
- kl. 10 Knatterytmik: i Seuris (Månsasvägen 21). Sussi och Bodil.
- kl. 10.45 Babyrytmik: i Seuris. Sussi.
- kl. 18 Frivilligarbetet i församlingen: i Månsas kyrka. Alla intresserade välkomna. Info och anmälan Tove Monnberg, 050-3589310.
Kvinnobrunch: i Hagasalen lö 12.11 – kl. 10.30. Gunvor Österlund. Anmäln. senast 9.11 till kansliet, 09-2340 7100.

HELSINGFORS PROSTERI
TOMASMÄSSA: i Tomas kyrka Rönnvägen 16 onsdag 2.11 kl 19.00 Tema: De heligas gemenskap. Predikant: Monica Cleve. Liturg: Ulf Skogström. Speaker: Ritva Saario. Musik. Sven Nygårds trio med Jannike Sandström. Möjlighet till bikt och förbön kl. 18.30. Efteråt testund. Välkommen! Helsingfors ev. luth. församlingar
Specialskriftskola: ordnas den 12-17.6.2012 på Lärkkulla stiftsgård i Karis. Konfirmanden bör vara född år 1997 eller tidigare. Ansvariga ledare är omsorgspastor Nalle Öhman och diakonissan för handikapparbetet Kristina Jansson-Saarela. Ytterligare uppgifter ger, K Jansson-Saarela, tfn 09-23402540
Hela kyrkan sjunger gospel: i Johanneskyrkan måndag 7.11. kl.18.30. Medv. Bl.a församlingens kör aTSo, Suvanto-trio, Pia Othman-Lindholm, Gospelkören His Masters Noise, duon Anton & Toivo, skribakören 2011, allsång med Urbana Undulater. Gratis inträde. Kollekt till skolböcker för romska skolbarn i Rumänien. Arr. Johannes församling.
Jourhavande i Samtalstjänsten, något för Dig?: En ny grundkurs för frivilliga i Samtalstjänsten planeras starta i höst. Intresserade kallas på basen av ansökan till individuell intervju. Kursen, som hålls i Helsingfors inleds i slutet av oktober och avslutas i mitten av januari 2012. Antalet kurstillfällen är sju och antalet kursdeltagare max. 12. Samtalstjänst är en riksomfattande telefon- och nättjänst, som upprätthålls av den Ev.luth.kyrkan. Till Samtalstjänsten kan man ringa anonymt alla dagar kl. 20-24 eller skicka ett meddelande till nätjouren, www.natjour.fi.För närmare information, tag kontakt med verksamhetsledare Caritha Sjöberg, tel. 09-2340 2292 eller caritha.sjoberg@evl.fi.
Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/natjour. Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!
Huvudstadsregionens församlingars PODCAST: Aktuellt från kyrka och församling. Flera nya inslag varje vecka. Lyssna: www.pod.fi/svenska
KORRIGERING: Fotot i Kyrkpressen nr 42 på sidan 17 från Diakonidagarna (Karin Degerman) är tagen av Rebecka Naatus.
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE
So 30.10: kein Gottesdienst in der Deutschen Kirche! 14.30 Uhr gemeinsamer Gottesdienst in der Maarian kirkko Turku/Åbo

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Högmässor sö 30.10:
Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 12.15 Rönnberg, Juntumaa, Bengts, Malmgren. Kråksången medv. Jarmo Juntumaas avskedsfest, kyrkkaffe i Lagstad hembygdsgård.
Olars kapell, Månskivan 4, kl. 10.30. Pensionärerna inbj. spec. Kyrklunch.
Karabacka kapell, Karabackav. 12 kl. 10. Jäntti, Bengts. Kyrkkaffe.
Sökö kapell, Sökögr. 3, kl. 15. Ahlbeck, Malmgren. Kyrkkaffe.
Samling kring ansvarsveckans tema: ”Tänk själv – tro fritt. Om religionsfrihet och utveckling”. Esbo domkyrkas förs.gård, Kyrkparken 2, lö 29.10 kl. 17-18.30. Jan Edström m.fl. Arr. Grankulla, Kyrkslätts, Vanda och Esbo sv. förs. Öppet för alla intresserade!
Metallmässa: Esbo domkyrka lö 29.10 kl. 20.
Temakväll: ”Församlingen - de heligas gemenskap” i Esbo domkyrkas församlingsgård, Kyrkstranden 2, ti.1.11 kl. 18-20 m. direktor Bror Träskbacka fr. Kyrkans central för det svenska arbetet. Musik m. Noora Karhuluoma. Servering. Arr. Morby & Södrik distrikt, öppet för alla intresserade.
Lördagskaffe för utv.hämmade: Röda stugan, Brinkängsv. 4 i Gröndal lö 29.10 kl. 15-16.30.
Föreningsjippot Yhdessä enemmän – Mera tillsammans: Iso Omena lö 29.10 kl. 10-16. Församlingen har eget bord.
Samtalsgruppen: Hagalunds kyrka to 3.11 kl. 16-17.30.
Öppet hus: Hagalunds kyrka varje ti kl. 12-14.
Stilla dagar med samvaro, handarbete & god mat: Hvittorps lägercentrum, Masaby, Kyrkslätt må 28.11 kl. 11 – ti 29.11 kl. 18. Pris 15 €. Taxi från Kyrkog. 10 i Esbo centrum. Anmälan: Synnöve Heikkinen, 8050 3405, 040 547 1856, synnove.heikkinen@evl.fi
Kretsar för pensionärer & daglediga kl. 13-15: Köklax kapell ti 1.11, Södrik kapell on 2.11, Karabacka kapell to 3.11.

GRANKULLA
To 27.10 kl 9.30-16: Ljusstöpningstalko i nedre salen. För tilläggsuppgifter och anmälan, kontakta Susanna Ohls, tfn 050-374 0843.
- kl 10: Samtal kring tro i övre brasrummet.
- kl 10.30: Förbön och lovsång i övre brasrummet.
Lö 29.10 kl 17: Samling kring ekumeniska ansvarsveckans tema i Esbo domkyrkas församlingsgård, Kyrkstranden 2.”Tänk själv – tro fritt”. Om religionsfrihet & utveckling, Jani Edström. Kl 18.30 Kaffe och utställning. Kl 20 Metallmässa i Esbo domkyrka. Arr. Församlingarna i Mellersta Nylands prosteri.
Sö 30.10 kl 12: Högmässa, Sandell, Peitsalo. Aulakaffe.
- kl 12: Söndagsskola i övre brasrummet.
Må 31.10 kl 13-15: Måndagscafé i Sebastos. Andakt kl 12.45 i kapellet.
Ti 1.11 kl 9.30-12: Familjelyktan i Sebastos. Musiklek, sång, rytmik och rörelse, Peitsalo, Fransman. Kort morgonandakt i kapellet. Kaffeservering och fri samvaro.
On 2.11 kl 13.30: Syföreningen i övre brasrummet.
Grankulla musikfest – konserter i Grankulla kyrka:
On 2.11 kl 18.30 The Brook Street Band. J.S. Bach: Triosonater.
Fr 4.11 kl 19 Jyrki Linjamas konsertversion av kyrkooperan Die Geburts des Täufers (Döparens födelse). Juhani Lamminmäki, dirigent. Ursula Langmayr, sopran, Susannah Haberfeld, mezzosopran, Niall Chorell, tenor, Esa Ruuttunen, baryton. Kammarorkestern Soli Deo Gloria. Biljetter till konserterna: 25/10 euro kan beställas från Lippupalvelu, säljs även i Grankulla på festivalbyrån samt vid dörren en timme innan konserten. www.grankullamusikfest.fi

KYRKSLÄTT
Metallmässa: lö 29.10 kl. 20 i Esbo domkyrka. Om du efter mässan vill ha busstransport från Esbo kyrka till Kyrkslätts centrum via Sundsberg-Masaby, skall du förhandsanmäla dig till Anna Laasio via sms, tfn 050-3761487.
Högmässa: sö 30.10 kl. 12 i Kyrkslätts kyrka, Aino-Karin Lovén, Susann Joki.
Mässa med parentation på Alla Helgons dag: lö 5.11 kl. 12 i Kyrkslätts kyrka. Lars-Henrik Höglund, Susann Joki, Henrico Stewen. I parentationen uppläses namnen på de sedan förra Alla Helgons dag bortgångna och vi tänder ett ljus för var och en av dem. Efter mässan är alla hjärtligt välkomna på kyrkkaffe i församlingshemmet.

TAMMERFORS
Sö 30.10. Gudstjänst: kl 10.30 Gamla kyrkan, K Rantala, P Sirén
Sö 30.10. Välgörenhetskonsert:”Vi bygger en skola i Kongo” kl 15 i Svenska Samskolan.
Ti 1.11. Mammor, pappor o barn: kl 10 SvG
Ti 1.11. Tisdagsklubben: SvG grupp I kl 13.30 – 14.30 och grupp II kl 14.30-15.30.
Ons 2.11. Diakonikretsen: kl 13 SvH, Alla helgonsdag
To 3.11. Hjälpledarkurs: SvG kl 14-15.30 Kaisa Leppälä

VANDA
Högmässa: sö 30.10 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars, Kaj Andersson
Högmässa: sö 30.10 kl. 12 i S:t Martins kapell, Kaj Andersson
Foibekretsen: må 31.10 kl. 14 på Foibe

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV
Sö 30.10 kl.13: gudstjänst, Söderlund, Lindgård
On 2.11.kl.13.30: pensionärsträff i församlingshemmet, Salminen, Lindroos.Gäst: militärpastor Hannu Kivijärvi

EKENÄS
Gemensam bön: lö 29.10 kl.9.30 i Pingstkyrkan.
Högmässa: sö 30.10 kl.10, A.Lindström, M.Danielsson.
Stenmässa: sö 30.10 kl.18, A.Lindström, M.Danielsson. Meditativ kvällsgudstjänst inför den nya veckan.
Tisdagslunch (5€): ti 1.11 kl.12 i förs.h.
Sångstund kring Sionsharpan: on 2.11 kl.18 i förs.h.
Info om övr. verks: www.ekenasforsamling.fi

HANGÖ
Lö 29.10 Höstvisa med Visans Vänner: kl. 16 i kyrkan
Sö 30.10 Mässa med Taizésånger: i Täktom kapell kl. 18:, A-S. Nylund, R. Näse.
Lö 5.11 Allhelgonadagens Högmässa med ljuständning: i kyrkan kl. 12:, lit. A-S. Nylund, pred. A. Laxell. Ljuständning för alla församlingsmedlemmar som avlidit under tiden 1.11.2010-30.10.2011.
Om du vill att ett ljus tänds på en anhörigs grav i Hangö: på Allhelgonadagen men inte själv har möjlighet att göra det kan du ringa församlingens ekonomikontor tel: 019-2630610 senast den 2.11. Avgift 10 €/ljus. Hangö scouter utför ljuständningen (inkomsten delas mellan scouterna och diakoniarbetet).

INGÅ
Fr 28.10 kl 20.00: ungdomskväll i ungdomshuset.
Sö 30.10, 20 s efter pingst, kl 10: högmässa i Ingå kyrka. Peter Fagerholm, Torsten Sandell, Marianne Gustafsson Burgmann.
Må 31.10 kl 18.00: bibelgruppen samlas i Prästgården. Hur vi växer.
Ti 1.11 kl 18.30: första träff för konfirmander 2012 med föräldrar i församlingshemmet. Torsten Sandell.
Ons 2.11 kl 13.00: församlingsträff för pensionärer och dagledigа. Lotteri till förmån för diakoniverksamheten.
Verksamhet på finska: Pe 28.10 klo 17.30 sählyä Merituulen koululla.
La 29.10 klo 19.00: esirukous- ja ylistyslauluilta Degerbyn kirkossa. Liisa ja Gunnar Weckström sekä Siuntion ylistyslauluryhmä.
Maa 31.10 klo 17.30: puuhakerho 6-12 vuotiaille Päivölän koulussa.
Ke 2.11 klo 18.00: raamattupiiri Bläckhornetissa. Eeva Makweri.
To 3.11 klo 9.00: perhekerho Rantatie 11:ssa. Mira Neuvonen.

KARIS
Högmässa: sö 30.10 kl. 10 i S:ta Katarina kyrka. Terlinden; Wuorinen
Tisdagens mission: ti 1.11 kl. 13-15 på Köpmansgatan 20.
Onsdagsträff: on 2.11 kl. 13-15 för dagledigа i Församlingshemmet. Barnen från Sandbo daghem uppträder. Diakon Kristiina kommer med hälsningar från Luther Seminary, Nådens Hem och sin resa till Thailand. Lotteri, servering och andakt.
Andakt i servicehuset: to 3.11 kl. 14. Raunio; Bonacci.

POJO
Torsdagar: Kl 18.30 Församlingskören i förs.hemmet.
Fr 28.10: Kl 13.45 Pensionärskören i förs.hemmet.
Sö 30.10: Kl 12 Gudstjänst i kyrkan. JW, TN.
Må 31.10: Kl 19 Musikafton i kyrkan med Elisabet Ahlbäck, Lasse Riutamaa och Tor Nordström.
Ti 01.11: Kl 14 Missionsklubben i förs.hemmet.
On 02.11: Kl 14 Pensionärssamling i förs.hemmet. Tema: Nepal. Gäst: utjämningsambasadör Oa Lönnbäck. Lotteri.
To 03.11: Kl 12.45 Nattvardsgång i Mariahemmet. Pensionärskören.

SJUNDEÅ
Sjundeå Marthaförenings Höstlunch: sö 30.10 kl. 12-15 i Capella till förmån för Gemensamt Ansvar. På menyn finns två soppor samt kaffe med kaka. Pris 10€ / person, barn under 10 år gratis.
Mässa: sö 30.10 kl. 18 i Capella med kyrkkaffe, Kaiku Mäenpää, Hanna Noro.
Bönegrupp: to 3.11 kl. 18 i Capella, Gun Venäläinen.
Basar i Capella: lö 12.11 kl. 10-13, buffé och lotteri. Kom och sälj egna saker, bordshyra 10€. Intäkterna går till Peeteli församlings arbete bland gatubarn i Tallinn. Bordreserveringar tas emot på pastorskansliet tel 819 0910 vardagar kl. 9-13.

TENALA
23-30.10, ANSVARSVECKA:
”Tänk själv, tro fritt!”
Lö 29.10 kl. 18: Min önskesång i kyrkan. Medverkande: Caj Ehrstedt, Olav Söderström, kyrkokören m.fl.
20 sönd. e. Pingst, 30.10 kl. 10: Högmässa, Staffan Söderlund, Gunnar Westman.
Ti 1.11 kl. 18: Studiegruppen i församlingshemmet.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

KIMITOÖN
Kimito – Kemiö:
Fri 28.10 kl Diskussionsgruppen i ungdomsgården
Sö 30.10 kl 10: Gudstjänst – Marthornas kyrkogångsdag. Björkgren, Sundroos. Kyrkkaffe vid Tjuda pedagogi.
Dragsfjärd:
Sö 30.10 kl 12: Högmässai Dfjärds kyrka. Backström, Södergård
Sö 30.10 kl 16: Dalsbruks sjöscouters 50-års jubileumsgudstjänst i Dbruks kyrka. Staffan Söderlund, Södergård.
Västanfjärd:
Sö 30.10 kl 10: Högmässa – De äldres dag. Donner, Noponen. Kyrklunch i församlingshemmet. Gratis taxi. Ring lö 29.10 och boka till Walle el Nicke.
Hitis:
Sö 30.10 kl 13: Högmässa. Kuokkanen, Noponen

ÅBO
To 27.10: kl.9.30-11 Öppen dagklubb i Aurelia (2 vån.). Vi tar emot max 10 barn/gång, du bör anmäla ditt barn senast dagen innan kl.12.00 till 040-3417628. Ta med eget mellanmål och egna inneskor! Verksamheten är gratis. kl. 19 Mässa i Skarpskyttekapellet, Portin
Fre 28.10: kl.18-23 Café aderton i Aurelia (2 vån.)
Lö 29.10: Kyrkans barntimme (4 år -) i Aurelia (2 vån.)
Sö 30.10: kl. 12 Högmässa i Domkyrkan, Bäck (pred), Sepponen (lit), Forsman. Kantor Maria Ellfolk-Laséns avskedskaffe efter högmässan. Kyrktaxi kan beställas per tel. 040-3417458 senast fre. 28.10 kl. 12.
Må 31.10: kl. 14 Missionskretsen i Aurelia (3 vån.)
kl.17.30-19.45 Träffpunkt för ensamstående föräldrar. En plats där du kan träffa andra föräldrar i samma livssituation över en kopp te. Möjlighet till barnpassning finns. Anmälningar till barnpassning och förfrågningar, Katja Laaksonen 040-341 74 73 eller katja.laaksonen@evl.fi.
tis 1.11: kl.18-19 Lovsångskören, övning i Aurelia (1 vån.).
kl.19 Lovsång och förbön i Aurelia (1 vån.) Ralf Karlsson: Gud väntar frukt
ons 2.11: kl.10-12 Familjecafé i S:t Karins, Papinholma församlingshem (Kustö)
kl. 11 Förbönsgruppen samlas i Aurelia (3 vån.) kl. 12 Frukostklubben för herrar på Svenska Klubben (Aurag. 1) Nils Erik Villstrand: Hur skapar vi historia? Synen på Sveriges stormaktstid
kl. 13-15 Café Orchidé i Aurelia (1 vån.) Psalmsånger med Harry Dahlström
kl. 17.30 Kyrkvärdsmöte i Aurelia (3 vån.)
Församlingens sorgegrupp: Den som mist en anhörig och sörjer kan bli hjälpt genom att dela erfarenheter med andra sörjande. Församlingen startar en ny grupp för sörjande måndagen den 7 november kl 18.00 i Aurelia, Auragatan 18. Intresserade kan anmäla sig till eller fråga mera av pastor Johan Mullo, tel. 040-3417 465 och diakon Eija Grahn, tel. 040-3417 467.

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
Sö 30. 10 kl 12: Högmässa med efterföljande kyrkoherdeval.

JOMALA
Sönd 30.10 kl. 15.00: Familjemässa 20 s e pingst ”Tro och otro” med Roger Syrén, Kaj-Gustav Sandholm, barnkörer från Jomala och Mariehamns församling framför ”Barn i Guds tid”, Guy Karlsson, sånggruppen Laudamus och blåsare. Kollekt: För att arbeta för rättvisa i världen genom Ansvarsveckan, Ekumeniska rådet i Finland.
Fred 4.11 Kl. 14.30-16.00: Orgelmusik i kyrkan inför Alla Helgons dag med kantor Kaj-Gustav Sandholm.
Lörd 5.11 kl. 18.00: Israelsafton i Olofsgården med Dr. Herbert Goldberg och David Goldberg som analyserar senaste nyheterna och bibelprofetiornas uppfyllelse.

SUND-VÅRDÖ
Sö 30.10: Högmässa i Sunds kyrka kl 11.00. Mathias Junell, Benita Muukonen Cafégudstjänst i Vårdö Församlingshem kl. 13.30, Mathias Junell

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
Fre 28/10 13.00: Silvergruppen i Församlingshemmet. Gäst är Fader Matti Wallgrén, kyrkoherde i ortodoxa församlingen i Vasa.
Sö 30/10 11.00: Högmässa i kyrkan, Cay-Håkan Englund, Deseré Granholm
Sö 30/10 18.00: Ung Gudstjänst i kyrkan. , Daniella Lindström, Jan-Ola och Deseré Granholm, årets skriftskola m.fl. medverkar med sång och musik
Ti 1/11 13.00: Harrström sjömansmissionssyförening hos Else Carlsson.
Ti 1/11 18.15: Bibelstudie- och bönegrupp i Församlingshemmet.
On 2/11 13.00: Vänstuga/träff för dagledigа i Församlingshemmet.
To 3/11 13.00: Molpe missionssyförening i Bykyrkan.
Lö 5/11 11.00: Allhelgonagudstjänst med ljuständning för de avlidna, Cay-Håkan Englund, Deseré Granholm, Kyrkokören. Om ljuständning önskas för andra än medlemmar av Korsnäs församlings som avlidit sedan senaste allhelgona, kontakta pastorskansliet, tel 06-2802320.

LAPPFJÄRD-KRISTINESTAD
www.lappfjärd-kristinestadsforsamling.fi
Kristinestad
Högmässa: sö 30.10 kl 12 Eklöf, Nilsson
Missionsstugan: 1.11 kl 12.30 i prästgården
Lappfjärd
Gudstjänst: sö 30.10 kl 18 Obs tiden! Eklöf, Nilsson, ungdomar medverkar
Sideby
Högmässa: sö 30.10 kl 10, Saarinen, Nilsson

NÄRPES
Kyrkan: 20 sö e pingst 30.10 kl 10 Högmässa. Sö 30.10 kl 18 Skivrelease. Församlingshemmet to 27.10 kl 13 Födelsedagsfest för årets 70 och 75 åringar. Sö 30.10 kl 11.30 Missionslunch med kaffe. Må 31.10 kl 19 Sorgegruppen.

TV-GUDSTJÄNST FRÅN PEDERSÖRE

Tro och otro

Den andra i en serie på tre gudstjänster från Pedersöre kyrka sänds den 30.10. **Camilla Klockars** är predikant och **Bo-Göran Åstrand** liturg. Textläsare är **Kurt Bodö** och **Helena Hult** samt förebedjare **Mikael Nilsson** och Helena Hult. Med musik medverkar **Mikael Svarvar,** kören Jacob Gospel som leds av **Rebecca Ekman**, solist **Linda Andtbacka**. I kompgruppen spelar **Christian Gull,** piano, Mikael Svarvar, orgel, **Egon Veevo**, bas, **Daniel Hjerppe**, trummor. Vid orgeln **Marguerithe Sandstedt-Granvik**. FST5 30.10 kl. 14.00, repris FST5 1.11 kl. 11.00.

HIMLALIV OM DEPRESSION

Mörka moln

När **Kjell Enlund** fick diagnosen burnout och depression, började också äktenskapet med **Marica** knaka i fogarna. Löftet om att älska varandra i nöd och lust klarade inte av nöden, de egna försöken räckte inte till och de gav upp. Bland många dåliga alternativ stod separationen framför dem som ett av dem och diskussion om vårdnad för barnen inleddes. När parets egna ansträngningar inte räckte till och botten var nådd kom en oväntad vändning.

FST5 30.10 kl. 20.30 i FST5, repris 31.10 kl. 16.25.

KOM MED OCH SJUNG

Fyrtio sånger på önskelistan

”Min önskesång” ordnas lördag 29.10 kl 18 i Tenala kyrka. Den den första önskesångssångkvällen tillsammans med **Caj Ehstedt** och **Olav Söderström** hölls 1996 och därefter har ”Min önskesång” ordnats varje höst. Församlingsborna bestämmer vilka sånger som ska sjungas och sångerna framförs av en för tillfället sammansatt kör, enskilda solister och som allsånger. I år har cirka fyrtio sånger önskats. Av dem kommer tjugo att sjungas under kvällen.

Luthergården: lö 29.10 kl 18 Missionskväll.
Kaskö kyrka: lö 29.10 kl 18 Aftonmusik.
SKRIFTSKOLA:
Lö 29.10 kl 14–16.30 Skriftskola i församlingshemmet.

PÖRTOM
Idag torsdag kl 13: Pensionärssamling. Gäst: J-E Widjeskog. Pensionärskören och medarbetarna.
Lördag kl 10: Lastning av Estlandsbilen. Frivilliga välk. Servering. –kl 18 Timme kring Ordet i förs.hemmet. –kl 19.30 Andakt i Velkmoss byagård, Gösta Sundelin, Rune Östman, Björkstrand.
Söndag kl 12: Gudstjänst Sundelin, Björkstrand, Lidman. Legato-medv. –kl 14 Andakt för allmänheten i Pörtehemmet, Östman, Sundelin, Björkstrand.
Onsdag kl 18.30: Dagklubbens föräldrasamling, Enlund, Kanto.
Fredag 4.11 kl 19: Reseträff, Linda Tikkala, Björkstrand m.fl. Foton med! Knytkalas.

ÖVERMARK
Fr 28.10 kl. 19: Missionsafton i förs.h., missionärerna Anna och Magnus Dahlbacka, Sandin, Wikstedt. Servering.
Sö 29.10 kl. 10: Gudstjänst, pred. Rune Östman, lit. Sandin, Wikstedt, Legato medv.
Sö 29.10 kl. 11.30 – 13: Skriftskola i förs.h.
Må 31.10 kl. 18.30: Föräldrasamling för dagklubben i förs.stugan.
Ti 1.11 kl. 13: Syméte i Frönäs hos Göta Hellgård, Norrgård.
To 3.11 kl. 10: Bön i förs.h.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
To kl 19: Completorium i kyrkan
Fr kl 18: Alpha-weekenden börjar med samling på Strandhyddan i Molpe. Tema: ”Vem är den helige Ande?”
Lö kl 10–17: Alpha-weekenden fortsätter på Frank Mangs Center i Närpes. Ämnen: ”Vad gör den helige Ande? Hur kan jag bli fylld av Anden? Helar Gud idag?” Arrangörer: Korsnäs, Petalax och Bergö församlingar
Sö kl 14: Gudstjänst, Englund, Kahlos. OBS! Kyrkokören övar efter gudstjänsten. Nya körsångare är varmt välkomna med.
Sö kl 18: Ekumeniskt möte i Ansvarsveckan, församlingshemmet. Kaj Kanto, Englund, Patrik Vidjeskog.
Ti kl 13: Missionssyföreningen i församlingshemmet
Ti kl 16: Junior i församlingshemmet
On kl 7.45: Laudes i kyrkan
On kl 18: Alpha-kurs på Strandhyddan i Molpe. Middag, föredrag, kaffe. Tema: ”Varför ska jag läsa Bibeln och hur?” Arrangörer: Korsnäs, Petalax och Bergö församlingar
To kl 10–12: Föräldra-barn i församlingshemmet

KORSHOLM
Öppen dagklubb: fre kl 9.30 i Smedsby förs.gård.
Gudstjänst: sö kl 10 i kyrkan, Bergström, Nordqvist-Källström.
Andrum: må kl 19 i Smedsby förs.gård, med temat ”våga språnget”- om Nils Bolander, Siv Lundström medv.
Alla helgons dag: kl 10 i kyrkan, ljuständing för dem som avlidit sedan senaste alla helgons dag och gudstjänst. Kyrktaxi.

KVEVLAX
Lägerskriftskola: lö kl 9–12 i fh. Ta med pennor och anteckn. böcker.
Cafémöte: lö kl 19 i fh. Hanna-Maria Hakala o Olle Victorzon läser dikter om Ljus i mörkret. Rodney Andrén vid pianot. Barnprogram.
Gudstjänst: sö kl 10, Östman, Andrén.

MALAX
www.malaxforsamling.fi
Ansvarsveckosamling: fre 28.10 kl 19 i Norrback bystuga.
Vänstugan Socken: öppen lö 10–13, on 10–14. Loppis, kaffeservering. Välkomna!
Tvåspråkig ekumenisk gudstjänst: sö 30.10 kl 10 i kyrkan. Karenni Singers. Kyrkkaffe. Norrback, Brunell.
Diakonimottagning: ti 9.30–11 i KH. Diakon Patrica Strömbäck, 050-3381059.
Träffpunkt Socken: Öppet Hus on 2.11 kl 10–14. Minivänstuga för dagledigа. Välkommen!
Alphakurs: onsdagar kl 17.30 i Betel, Klockarbacken, Ginstigen 120b.

PETALAX
Alpha-kurs: fre kl 18 vid Strandhyddan
Gudstjänst: sö kl 11, Björklund, Kahlos
Ansvarsveckosamling: sö kl 18 i Pingstkyrkan
Syföreningen: ons kl 13 i församlingshemmet
Alpha-kurs: ons kl 18 vid Strandhyddan

REPLOT
Lanparty: i Replot försh. fre 28.10 kl. 18 – lö 29.10 kl. 10.30.
Högmässa: i Replot sö kl. 10. Glenn Kaski, Johan Sten.
Gudstjänst: i Björkö sö kl. 12.30. Diakoni söndag. Glenn Kaski, Johan Sten. Efter gudstjänsten kyrkkaffe med smörgås, lotteri, sång- och musikprogram i Björkögården.

SOLF
Skriftskola: lö kl. 9.30 i fh.
Tomasmässa: sö kl. 18 (obs tiden!), Audas-Willman, Brunell.
Måndagssamling: må kl. 13.

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN:
Kommenterad ungdomsmässa: sö kl. 13, Heidi Mäkelä, Gunnar Särs, Dan Andersson. Bibelutdelning åt konfirmander.
Morgonbön: to 3.11 kl. 9, Janne Hännінen, Dan Andersson.
BRÄNDÖ KYRKA
Konsert: lö 29.10 kl. 19. Sång: Kristoffer Streng, piano: Stefan Jansson. Andakt: Gunnar Särs, orgel: Monica Heikius. Fritt inträde. Kollekt.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Kvällsmässa: sö kl. 18, Gunnar Särs, Dan Andersson, Juliana Andersson.
SUNDOM KYRKA
Sånggudstjänst: med Tomas Boström-tema sö kl. 10, Siv Jern, Sundomkören, dir. Monica Heikius, kompband. Kyrkkaffe o info av Sundom- marthorna.

VÖRÅ
Saras döttrar – musikpjäs: med Monica och Ami Aspelund, fre 28.10 kl. 19 i Norrvalla auditorium. Inträde 10 €.
Vörå
Gudstjänst: i kyrkan sö kl. 10. Berg, Granholm. Efteråt missionslunch i fh.
Missionslunch: sö kl. 11–13.30 i fh. Pris: 9 €/vuxen, 4,50 €/barn 7–16 år. Gratis för barn under 7 år. Max 27 €/familj. Lotteri, gåvor mottages tacksamt.
Oravais
Kvällsgudstjänst: i kyrkan sö kl. 18. I. Klemets, Streng.
Maxmo
Församlingens liv – undervisning: i Maxmo fh lö kl 19. Ralf Salo, Granlund.
Gudstjänst: i kyrkan sö kl. 12. Ralf Salo, Granlund, Bäck, dragspelsgruppen Tro, hopp och kärlek. Efteråt kyrkkaffe i Fh, samt allsång med dragspelsgruppen och undervisning av Ralf Salo.
Maxmo pensionärskör: to 3.11. kl. 11 i Brudsund bykyrka.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
To 17: Barnkörerna Angelus och Tonfiskarna övar tillsammans i Henriksborg, Johansson.
– 18: ”Kör för alla” i Henriksborg, Johansson.
–19: Karagrupp i församlingsstugan, T. Forsblom.
Lö 19.30: Vid Mästarens fötter i Ytteresse bönehus, Roger Pettersson, Bengt Forsblom, A-K Johansson. Sång av Emauspojkarna.
Sö 10: Högmässa, Sundqvist, Johansson. Barnkören.
–14: Vid Mästarens fötter i Ytteresse bönehus, Bertel Häger, Kristian Nyman, A-K Johansson. Sång av Raimo o Boris.
Ti 8.11 kl 18.30: Kvinnokväll i Henriksborg. Sky-kosmetolog Carina Nybacka-Pouttu berättar om hudvård, o Åsa Tylli medv. Servering: Fajitas o burritos, kaffe o efterrätt, pris 10 €. Anmälan senast 4.11 till 040-3100450. Välkommen med!

JAKOBSTAD
Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Åstrand, Östman, Pedersöre församlings manskör, Nils-Oscar Frantz. Församlingsmissionär Ingrid Jern välsignas inför sin utresa till Kenya.
18: Fokus i FC, Tirza Keesmat (Nederl.) berättar om flyktingläger i Thailand, Johan Candelin. Barnpassning.
Må 19: Ekumenisk bön i FC.
Ti 13: Tisdagssamling på Station I.
On 9: Morgonmässa i kyrkan, Åstrand, Södö.

JEPPO
To 27.10 kl 13: Missionssymöte i klubblokalen.
Bibeldagar i Jeppo bönehus
Tema: ”Evangelium – Guds kraft till frälsning”
Lö 29.10: kl 11 Välkomstkaffe
Kl 11.30 Juhani Martikainen, Joakim Förars, sång: Nådehjonen
kl 13 Paus för mat och kaffe
kl 14 Bengt Djupsjöbacka, Alf Lönnquist, sång: Nådehjonen
Sö 30.10 kl 10: Gudstjänst, M Forslund, M Lönnqvist.
Kl 14: Möte i bönehuset. Boris Sandberg, Roger Pettersson, Pensala strängband, serv.
Ti 1.11 kl 18.30: Face to face kvinnogruppen i förs.hemmet.
On 2.11 kl 14: Nattvardsandakt i pensionärsbostädernas matsal.
To 3.11 kl 13: Missionssymöte i klubblokalen.

KARLEBY
Sö kl 10: Högmässa i sockenkyrkan. Rad. 105,9 Mhz.
Kl 10: Tvåspråkig högmässa i stadskyrkan, sjukhussjälavården – 40 år, Göran Hellberg, Kokkolan nuorisokuoro. Efteråt jubileum i Nedre och Övre salen.
Kl 12: Högmässa i Öja bykyrka.
Kl 18: Byagudstjänst i Rödsö skola, vittnesbörd, sång av ungdomar m.m.

KRONOBY
Skolungdomsveckans avslutningstillfälle: Fr 19.00 i Terjärv församlingshem
Skriftskoldag: Lö 10–17.00 i fh
Gudstjänst: Sö 10.00, Häggblom, Salumäe
Söndagsbrunch: 14.00 hos Margareta och Teijo Selkälä i Jeussen
Samtalsgruppen för män: Ti 19.00 i lilla salen
Musiklekis: On 9.30 i fh.
Skriftskola: On 18.00–20.30 i fh

LARSMO
Ungdomssamling i Xodus: fre 28.10 kl. 19.30.
Ekumeniskt möte i Ansvarsveckan: lö 29.10 kl. 19 i församlingshemmet, i samarbete med Larsmo baptistförsamling. Tirza Keesmaat från Holland, Johan Candelin, sångprogram m.m. Servering.
Gudstjänst: sö 30.10 kl. 10, (Obs vintertid!) Sjöblom, Wiklund, sång av Septimen och Oktaven. Kyrkvärd: Gädda, Gäddnäs.
Bibelkväll i församlingshemmet: to 3.11 kl. 19. ”Skulle då Gud ha sagt?”; om bibelns inspiration och auktoritet, Lassila.

MUNSALA
Nätet fre kl 19: övernattning med filmmaraton o knytkalas, ta frukost med.
Lovsångsmässa sö kl 18: i kyrkan, kh-den, kantorn, lovsångsband. Servering.
Små o stora on kl 9.30: i prästg.
Symöte on kl 13.30: i prästg. Värdinna Ruth Sund.

NEDERVETIL
Barnkör: ikväll ingen övning.
Finska bibelgruppen: ikväll 19.30 i fh.
Ungdomssamling: fre 19 i Terjärv, buss från Nedervetil, konfirmanderna med!
Gudstjänst: sö 10, Store, Kronqvist, sång, Jenny Pulkkinen.
Finskt symöte: må 12 i fh.

NYKARLEBY
Församlingshelg 28 – 30.10:
”Lågorna är många, ljuset är ett”
Fr kl 19: Ungdomskväll i fh med Lars Brunell, Trinity choir m.fl. ”Känn dig själv”
Lö kl 10–12: Barnens höstlördag i fh. Församlingsfaddrarna inbjuder barn i olika åldrar att leka, pyssla och sjunga.
–kl 13: Missionsseminarium i fh ”Grenarna är många och de blir fler? Hur går missionen framåt?” Rolf Steffansson, FMS
–kl 15: Böneseminarium i fh, ”Gåvorna är många, Anden är en”, Tuula Vilo
–kl 19: Församlingskväll i fh, ”Tjänsterna är många – missionen är en”, Rolf Steffansson. Sångprogram.
Sö kl 10: Högmässa i kyrkan, Edman, Ringwall. Predikan Rolf Steffansson, kyrkokören. Efteråt missionslunch i fh.
Må kl 13: Missionssyförening i fh
–kl 18.30: Pappa-barn kväll med reflexspårning vid sparvboets villa. Korvgrillning och andakt. Info 050-5239272.
–kl 19: Kenyamission, Hjördis Förars, ”Bibeln till alla folk”
Ti kl 19: Ekumenisk lovsång och bön i missionskyrkan
To kl 13: Samtalsgrupp för män i fh
Samtalsgruppen ”Kvinnor mitt i Livet”: sex tisdagar under vårterminen. Anmäl senast 30.11 till pastorskansliet 06-7897 200 el nykarleby.forsamling@evl.fi.

PEDERSÖRE
Gudstjänst: Sö 10 i kyrkan, lit. Erikson, pred. Staffan Snellman, Laudate Eum, kantorerna Sandstedt-Granvik och D. Häggblom, textläsare Gunnel Saviaro, dörrvärdar Staraby
Nattvardsgudstjänster: Ti 14 i Pedersheim, Erikson, Sandstedt-Granvik och On 13.30 i Flyngärdets pensionärshem, Erikson, Eklund
Missionssamling: Sö 14 i Lövö bönehus, Marianne Sandström, söndagsskolbarnen
Bönegrupp: Ti 18.30 i Kyrkhemmet
Symöten: Ti 13 i Bennäs kyrkhem och kl. 13.30 i Bulderbackagården

PURMO
To 12: Dagens lunch i Kyrkhemmet. Anmäl senast månd. 040-3100 465
13: Dagens gäst Jan-Erik Nyman
19.30: Bibelkväll i Kyrkhemmet. Tema: Jobs bok med Ulf Sundqvist. För maten anmäl senast mån 040-3100 465
Sö 10: Gudstjänst, khden, kantorn
Må 13: Missionssamling i Sisbacka pensionärsbostäder
Ti 13.30: Kenyamissionsmöte hos Birgitta Nystrand
19: Drängstugans personalmöte i prästgården
To 14: Andakt med HHN i Purmohemmet

TERJÄRV
Bibelstudium: to 27.10 kl 19 i förs.h, A. Häggblom, servering.
Mässa: i kyrkan fr 28.10 kl 19, A. Häggblom, efteråt ungd.samling, förs.h.
Familjemässa: sö 30.10 kl 10 khden, Leif Erikson, kantorn, barnkören. (obs sommartiden slutar).
Konsert: i kyrkan sö 30.10 kl 19, Mats-Olav Sågfors, tenor; Terjärv manskör; Thomas Enroth, ackompanjemang.
Karasamling: må 31.10 kl 19 förs.h. medv. Magnus Dahlbacka.
Höstdagar i Kortjärvi 28–30.10:
Möte i Djupsjöbacka fr 28.10 kl 19, khden, Patrik Saviaro.
Möte i Kortjärvi lö 29.10 kl 19, Leif Erikson, Bengt Djupsjöbacka, sång av Heidi och Evans.
Möte i Kortjärvi sö 30.10 kl 14, Leif Erikson, Bengt Forsblom, strängbandet medv.

LEDIGA TJÄNSTER

KIMITOÖNS FÖRSAMLING
lediganslår att sökas tjänsten som

EKONOMICHEF

Ansökningstid 20.10 – 3.11.2011
Närmare information om ansökan, arbetsuppgifterna och behörighetsvillkoren finns på församlingens hemsida på adressen www.standreas.fi.

Frågor om tjänsten besvaras av kyrkoherde Ulf Sundstén tfn (02) 425 920.

Ansökan sänds senast 3.11.2011 kl 15.00 till: Kimitoöns församling, Kyrkorådet, Kapellbacksvägen 6, 25870 Dragsfjärd eller per e-post: kimitoon@evl.fi

SAMARIA group

Yrkesmänniska inom ekonomiförvaltning

Den kristna missbrukarvårds- och sociala organisationen SAMARIA GROUP söker till kontoret i Borgå en yrkesmänniska med utbildning inom ekonomiförvaltning, som behärskar bokföring, inköps- och försäljningsreskontra samt lönebetalning och är intresserad att lära sig mera. Vi önskar att du talar finska och svenska, att du har en flexibel inställning och kristen livssyn. Ansökningar och förfrågningar riktas till verksamhetsledare Ismo Valkoniemi, tel 040 741 5577, ismo.valkoniemi@samaria.fi eller under adress Samaria rf Kyrkotorget 9 A 1, 06100 Borgå.

http://**sanktjohannes**.info
30.10 kl 11 Gudstjänst i Biblion, Vasa, Biblioteksg. 5.

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN FÖRSAMLING

__Lärkkulla stiftelsen__ upprätthåller Lärkkulla Stiftsgård och Lärkkulla folkakademi i Karis. Under förutsättning att Stiftelsen beviljas anhållen rätt att från ingången av 2012 ansvara för och upprätthålla verksamhet på Houtskär, lediganslås och besätts en;

PLATSCHEF från ingången av 2012

till arbetsuppgifterna hör att verka som platschef, att självständigt ansvara för planering och genomförande av folkhögskolkurser, kortkurser, läger, sommarkurser, internationella kurser, att planera och förverkliga seminarier och konferenser samt ansvara för information och marknadsföring. Platschefen är medlem i Lärkkullas utvecklingsgrupp. Placeringsorten är huvudsakligen Houtskär. I arbetet tillämpas systemet med arbetstidsbank. Bostad kan ordnas i naturskön miljö.

LÄRKKULLA

Ansökan jämte löneanspråk samt nödvändiga bilagor inlämnas före den 11 november 2011, till Lärkkullastiftelsen, direktor Greger J Englund, Lärkkullavägen 22, 10300 KARIS. På förfrågningar svarar direktor Englund, tel: +358-44-3006025, greger.englund@larkkulla.net.
Se även www.larkkulla.net

TEATER PÅ JOHANNES FÖRSAMLINGS KULTURPROGRAM

OSCAR OCH DEN ROSA DAMEN

av ÉRIC-EMMANUEL SCHMITT
med ANNELI MÄKELÄ i rollerna
regi KRISTIN OLSONI

Svenska Teatern, Den Lilla Skillnaden, Skillnadsgatan 5.
Föreställningar den 5, 7, 8, 10 och 11 november kl. 19.
Biljetter från Luckan, 0207 738 400, och lippu.fi.
Även vid dörren en timme före föreställningen.

KYRKPRESSEN TORSDAG 27.10.2011 • NR 43
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Pålitlig 25-årig kvinna ö. h. en etta /ett rum i H:fors/Esbo för perioden 1.11.2011–31.7.2012/31.8.2012. Hyran får gärna vara under 500 euro. Hör av dig snarast till Anna Smedlund tel. 0505740118, mail: asmedlun@abo.fi!

Liten familj önskar hyra liten tre eller stor två i Helsingfors. Han jobbar, hon är mammaledig. Vi har en katt. Allt beaktas, ring Edward 0465655993.

MEDDELANDEN

Kyrkan i Helsingfors

TILLKÄNNAGIVANDE

Helsingfors kyrkliga samfällighets ***gemensamma kyrkofullmäktige*** *sammanträder torsdagen den 10 november 2011 klockan 18.00 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.*

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 2.11.2011 framlagd på anslagstavlorna vid församlingarnas pastorsexpeditioner och hos den kyrkliga samfällighetens registratur, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistorna och beslutsförteckningarna kan läsas på webben: **www.helsinginseurakuntayhtyma.fi**, under menyn förvaltning. Föredragningslistorna publiceras ca en vecka före mötet och beslutsförteckningarna ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 18 oktober 2011

Ordförande

Med en sång från mitt hjärta ...

FURORNA SJÖNG ”Med en sång från mitt hjärta” och ”Sanctus” i den svenska högmässan i St Mikaelikyrkan i Tallinn.

Den sången fanns med på repertoaren när Esbo Svenska Pensionärskör Furorna reste till Tallinn och Dorpat 22-25 september.

Under vår körturné besökte vi bland annat Alatskivi slott, som i tiden byggts som privatbostad åt baron von Nockelns familj. Vi gick en rundvandring på slottet och som socker på bottnen sjöng kören ”Slumrande toner” i den akustiskt välklingande foajén.

Vi hade också den stora glädjen att möta den lokala kören Kanarbirk Koor. De sjöng för oss, och vi för dem, flere sånger. Då vi stämde upp med ”Tuljak”, en estnisk bröllopsvisa som vi lärt oss under den stora sångfesten i Åbo i juni, blev vänkören glatt överraskad och började sjunga med. Tillsammans sjöng vi ”Ei saa mitte vaiki olla”, som betyder att man bara måste få sjunga, man kan inte tiga. Det blev en trevlig eftermiddag och före uppbrottet hade Kanarbirk Koor fått en inbjudan till Esbo.

Tillbaka i Dorpat fick vi en stor portion kultur på svenska under en guidad rundtur i härligt solsken. Vi besökte Johanneskyrkan, som ännu för några år sedan låg i ruiner. Kören stämde upp med ”Härlig är jorden”. Det var svårt att förbigå Sångfestmuseet, där vi sjöng några sånger under granskande blickar av prominenta komposi-törer och körledare på museets väggar.

Den efterlängtade körträffen med kyrkokören Peetri Segakoor var ett faktum. Vi blev bjudna på härlig mat på stora fat och bekantade oss med varandra så gott det gick på alla tillgängliga språk.

Till kaffet och tårtan fick vi höra dem sjunga några vackra estniska sånger. Furorna sjöng svenska och finska folkvisor, men också ”Sanctus”. Tillsammans sjöng vi Finlandia på finska och ”Ei saa mitte vaiki olla” på estniska. Kvällen avslutades med sången ”Vänskap”.

Furorna hade också möjlighet att medverka i den svenska högmässan i St Mikaelikyrkan i Tallinn. Vi fick lyssna till vacker andlig musik framförd av en kyrkokör från Tranås och medryckande gospelsång av en kyrkokör från Ekenäs/Hangö. Furorna sjöng ”Med en sång från mitt hjärta” och ”Sanctus”. Kyrkan firade sin födelsedag på Mikaelidagen med en stor tårta till kaffet efter gudstjänsten. Där bidrog Furorna till stämningen med ”You´ll never walk alone”.

Hösten och den kommande mörka årstiden gjorde sig påmind när vi återvände hem, men medan vi tänder våra ljus planerar vi redan kommande körträffar .

MAJA GROUNDSTROEM
MEDLEM I FURORNA

Libris böcker på
FONTANA MEDIA

Träffa oss på **Bokmässan i Helsingfors** där du kan köpa Fontana Medias och Libris böcker. Besök vår nätbokhandel **www.fontanamedia.fi!** Du kan också ringa eller e-posta in din beställning!

Fester med rester
Gott och nytt av det som blev över!
Inb. 28,50

Lars Björklund
Hur ska jag orka?
Boken är skriven för anhörigvårdare. Vad gör man när ansvar för, beroende av och kärlek till en annan människa blir en för tung börda?
Inb. 25,90

Tomas Sjödin
Tusen olevda liv finns inom mig
Tomas Sjödins skönlitterära debut är en berättelse i gränslandet mellan verklighet och skröna. En berättelse om mod och uppbrott men också om att våga försonas.
Inb. 31,90

Ylva Eggehorn
En helt annan sång
Tillvaron är inte låst bara för att åren har gått. Än finns mycket kvar att upptäcka och uppleva. Livstycken för vuxna kvinnor!
Inb. 25,90

Lena Maria Klingvall
Våga drömma
Ingenting är egentligen omöjligt, skriver sångerskan Lena Maria Klingvall. Här berättar hon i ord och bild om sin vardag, om sin musik, om sitt målande, om sin familj och sina vänner.
Hft. 21,50

Väl mött i montern!

Fontana Medias monter
7k27

fontana MEDIA
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 30
fax (09) 278 4138
www.fontanamedia.fi
info@fontanamedia.fi

INKAST THOMAS ROSENBERG

Räds ej du lilla hop

VET INTE varifrån den kom, frasen ovan, men den kändes plötsligt riktig, som intro till en reflexion kring församlingarnas roll i de sammanslagningar som nu sveper fram över landet.

REDAN I den förra omgången, KSSR-processen, var det uppenbart att utvecklingen mot allt större enheter hotar det som är församlingarnas egentliga mission, det vill säga att utgöra en trosgemenskap på det egna modersmålet. Och ännu värre blir det med de sammanslagningar som nu aviseras. Dags alltså att slutligen kapa de olycksaliga förtöjningarna till kommunen som förvaltningsenhet!

DET GLÄDER mig att biskop Björn gör vad han kan för att rädda det svenska stiftet. För det handlar ju om ingenting mindre än det.

På den kommunala sidan har Krister Ståhlberg nyligen gått fram med kyrkstöten och omilt väckt beslutsfattarna med att föreslå tre stora kommuner i Svenskfinland. Men inom kyrkan borde vi kanske gå ännu längre än så och skapa ett enda stort förvaltningsområde: det svenska stiftet.

JAG KOMMER nämligen inte ifrån att det nuvarande systemet med tvåspråkiga samfälligheter är otympligt och fungerar dåligt. I längden betyder det ofrånkomligen att finskan får en allt större plats inom det svenska stiftet, som ensamt får stå för tvåspråkigheten inom kyrkan (precis som fallet är också på övriga håll inom det svenska Finland).

Varför alltså inte löpa linan ut och gå in för den så kallade stiftsmodellen? Att välja församling enligt språk kan ju inte vara svårare än att välja mellan svensk och finsk skola. Eller dagis. I vårt utspridda Svenskfinland innebär det visserligen att den tunga beslutsmakten ifråga om ekonomi och förvaltning flyttas rätt långt ifrån den enskilda församlingen – men har vi egentligen så många alternativ om vi på allvar vill hålla kvar ett gudstjänstliv på svenska? Det skulle samtidigt ge vårt stift, med stiftsfullmäktige och stiftsråd, helt nya möjligheter.

”Att välja församling enligt språk kan ju inte vara svårare än att välja mellan svensk och finsk skola.”

PROBLEMEN och utmaningarna är självfallet många. Inte bara avstånden utan också den helt praktiska fördelningen och förvaltningen av våra kyrkor, gravgårdar, församlingshem och andra konkreta rum, med avsevärda känslovärden. Men omöjligt kan det ju inte vara.

Vi måste åtminstone våga tänka tanken om vi alls vill upprätthålla de redan skakiga strukturer vi kallar Svenskfinland. Av dem kommer församlingarna sannolikt i det långa loppet att visa sig vara mest seglivade och därmed viktigast. Den hamn vi alla återvänder till, liksom sjömännen till sjömanskyrkan, var än de seglar ute på haven.

Förresten: en snabb googling ger vid handen att frasen i början egentligen lyder ”Förfäras ej, du lilla hop”. Den första raden i Gustaf Adolfs fältpsalm från 1632, med text av Johan Olof Wallin.

Thomas Rosenberg är sociolog, skriftställare och samtidsanalytiker.

RADBYTET BJÖRN VIKSTRÖM

Kyrkans vägval

Om regeringens planer på en radikal omstrukturering av kommunerna förverkligas står vår kyrka inför ett svårt val. Antingen följer man med strömmen eller så luckrar man upp den automatiska kopplingen till kommungränserna. Den här frågan blir den viktigaste för det nya kyrkomötet, vars kandidater ska nomineras före 15.12.

Om inga ändringar görs i kyrkolagen leder skapandet av storkommuner till uppkomsten av antingen mycket stora församlingar eller stora samfälligheter. Fördelen med den lösningen är att de krympande ekonomiska resurserna kan utnyttjas på ett kostnadseffektivt sätt genom att allt fler uppgifter inom administration, folkbokföring, gravvård, begravningsverksamhet och fastighetsskötsel centraliseras. Nackdelen är att de stora förvaltningsenheterna förstärker bilden av kyrkan som en stel byråkratisk organisation. Flexibiliteten och handlingsfriheten blir mindre i församlingarna, och demokratin försvagas. Risken är att församlingen, likt kommunen, allt mer uppfattas som en producent av tjänster, och inte som en gemenskap av kristna bosatta på en viss ort.

Arbetsgrupper vid kyrkostyrelsen har arbetat fram alternativa lösningar. Den så kallade prosterimodellen skulle innebära att prosteriet, som i dag är ett samarbetsorgan för församlingarna inom ett visst område, skulle ersätta samfälligheterna i framtiden. Prosteriet skulle kunna täcka en eller flera kommuner, och ledas av en kontraktsprost. Prosteriet skulle underlyda det stift som majoriteten tillhör, medan enskilda församlingar kunde tillhöra ett annat stift. Ur Borgå stifts perspektiv skulle den här modellen kunna fungera bra egentligen bara på Åland, men i övrigt skulle en oklar beslutsordning uppstå, då en enskild kyrkoherde skulle underlyda såväl sin biskop som en kontraktsprost från ett annat stift. Borgå stifts möjligheter att bevaka de egna församlingarnas intressen skulle försvagas.

En annan föreslagen lösning är den så kallade stiftsmodellen. Den innebär att stiftet skulle fungera som en samfällighet, det vill säga överta det övergripande ansvaret för egendomsförvaltning och administration. Fördelen ur Borgå stifts synvinkel skulle vara att alla finlandssvenskar oberoende av boningsort kunde höra till stiftet. Nackdelen skulle däremot vara att man skapar en väldigt stor och centraliserad förvaltningsapparat, där beslut som berör församlingarnas egendom, förvaltning och fastigheter fattas i stiftsstaden.

Själv vill jag tala för ett tredje alternativ. Minimimålet som bör eftersträvas är att kyrkolagen ska medgöra att man vid behov kan inrätta två eller flera samfälligheter inom samma kommun, när geografin eller språkförhållandena talar för det. Därigenom undviker vi att överstora enheter skapas och bevarar fungerande närdemokrati och lokal identitet. Samfälligheterna skulle vara geografiskt avgränsade, och kyrkoskatten bör vara lika hög inom hela kommunen och fördelas enligt entydiga principer.

Diskussionen bör nu föras ute i församlingarna. Utgångspunkten bör inte vara administrationen utan frågan om vilka strukturer som bäst tryggar ett levande församlingsliv i nejden, utan att den lokala identiteten går förlorad.

BJÖRN VIKSTRÖM
biskop

Svenska kristna böcker
Antikvariska och nya.
Nyöppnad kristen bokhandel,
Mannerheimv. 47,
Helsingfors, gatuplanet.
Luther-Divari.
Öppen onsd. och torsd. 13–17.

Stenbrytaren
Boka era privata och företags fester hos oss!
Vi gör er fest till något oförglömligt.
Ta gärna kontakt med oss!
Stenbrytaren@hotmail.com
06 / 3641152

Fredrikas
Restaurang – Ravintola
Boka höstens fester och julfester hos oss!
Även catering!
Välkommen!
Solfvägen 219, Solf fredrikas@bistro.fi
Tel. 045-1333 956 www.fredrikas.fi

Maata Näkyvissä -festarit
18.–20.11.2011
HK ARENA & TURUN MESSUKESKUS
Skillet (USA)
kls.
The Rain
LZ7 (UK)
HB
Intohimo (SWE)
Katajainen Kansa
The Road
Saraste
Miriam
Dien Taylor (USA)
Higher Ground
GodFM
Ryttylän Musiikkiteatterilinja
Mikko Vaismaa
Xaris Finland
Kaemo
Muu vaara!
Biljettpaket från 42 €. Anmälningar senast 4.11.
tel. 040 581 3030. Materialbeställningar
www.maatanakyvissa.fi eller tel. (02) 251 9878.

ETT OVANLIGT BRÅDSKANDE RÄNTEERBJUDANDE:
2,40 % P.A.
PÅ 12 MÅNADERS DEPOSITIONER
Om du öppnar ett S-Tidsbundet konto senast 3.11, kan du få 2,40 % ränta på depositioner från 500 euro.
Minimidepositionen är 500 euro, om du öppnar kontot på webbbanken. Minimidepositionen på S-gruppens verksamhetsställe är 2000 euro. För att kunna öppna ett tidsbundet konto, måste du ha ett konto i S-Banken.
Du kan öppna ett S-Tidsbundet konto med dina bankkoder på S-Bankens webbank och på S-Bankens Kundtjänst, tfn 010 76 5810, må–fr kl. 8–20 (0,0828 €/samtal + 0,1199 €/min). Du kan också öppna ett S-Tidsbundet konto på Prisma och på de flesta Sokosvaruhusen och S-marketarna.
Räntan som anges i erbjudandet avser årlig ränta. Erbjudandet gäller 18.10–3.11.2011.
S-Banken
S-BANKEN.FI

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.
Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.
Obs! Insändarnas längd är högst 2000 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.
Insänd text returneras inte.

VAD ÄR DU BEREDD ATT DÖ FÖR?
DE RÄTTFÄRDIGA lillateatern.fi

KP–webben får nya kläder

Kyrkpressen får nya webbsidor. De öppna bloggarna försvinner och nya element introduceras i stället.

TEXT: MARINA WIIK
FOTO: JOHAN SANDBERG

KYRKPRESSENS NYA webbsidor och papperstidningen ska komplettera varandra ännu bättre än hittills, berättar May Wikström och Christa Mickelsson.

Kyrkpressen lanserar nya webbsidor på tisdag. Varför?
– De gamla sidorna var föråldrade. Det kändes naturligt att göra en förnyelse nu när också papperstidningen fått ny form, säger redaktör **Christa Mickelsson**, som hållit i förnyelseprocessen.

Kyrkpressens chefredaktör **May Wikström** påpekar att det nya webbverktyget ska göra sidorna mer användarvänliga.

– Med modernare teknik blir uppdateringen av sidorna både lättare och snabbare, säger Wikström.

Vad har de nya webbsidorna för innehåll?
– Jag har velat bevara en typisk nyhetslook men kombinera den med lugna och fräscha element, säger Mickelsson.

Det nuvarande nyhetsflödet ska bevaras och förbättras.

– Gränsen mellan webben och papperstidningen blir mjukare. Det ska vara naturligt för den som söker aktualiteter om kyrka och tro på svenska att först gå in på vår hemsida, säger Wikström.

Förutom nyheter bjuder de nya sidorna bland annat på en förbättrad kalender och karta där man snabbt kan se vad som händer runtom i Svenskfinland. Församlingar och arrangörer kan liksom tidigare använda kalendern för att tipsa om aktuella evenemang.

Vad händer med bloggarna och nyhetskommentarerna?
– De försvinner i det här skedet, säger Wikström,

Målet är att råda bot på den dåliga stämning som ofta rått på webben. I stället för en öppen blogg kommer Kyrkpressen att bjuda in en ny bloggare varje månad.

– Bloggar är fria röster som kan uppkomma och försvinna när som helst. Det finns massor av webbplatser som är specialiserade enbart på bloggar, vi väljer att inte konkurrera med dem. Vi satsar på andra interaktiva element, säger Mickelsson.

Hur rimmar det här med Kyrkpressens valspråk ”För ordets frihet och det Ord som frigör”?
– Under den senaste tiden har diskussionen på KP-webben förts i en allt mindre grupp. Många upplevde det som inåtvärmande, vilket inte motsvarar idealet utan i stället känns exkluderande, säger Wikström.

Läsarna kan i fortsättningen reagera på webbplatsens innehåll främst via sociala medier.

– Det går att länka till våra nyheter via Facebook och samtidigt kommentera dem på sin egen sida. Dessutom kommer redaktionens twitter att synas på hemsidan, säger Mickelsson.

I framtiden blir det möjligt att ladda upp både ljudfiler och videosnuttar på KP-webben.

– Vi har långtgående planer på samarbete med andra kyrkliga aktörer på webben, säger Wikström.

Tror ni att besökarantalet på webben kommer att sjunka?
– Vår huvuduppgift är att rapportera om tro och kyrka på ett sakkunnigt och seriöst sätt. Om det betyder att vi tappar besökare är det en risk vi får ta, säger Mickelsson.

Wikström håller med.

– Samtidigt tror jag att förnyelsen också kan hämta tillbaka en del besökare som på grund av tonen i blogginläggen slutat gå in på KP-webben.

Hon påpekar att Kyrkpressen i tiderna var bland de första tidningarna i Svenskfinland som erbjöd en bloggmöjlighet.

– Jag hoppas att vi kan vara föregångare också i det här fallet, säger Wikström.

Mickelsson hoppas att KP-webben allt mer ska bli redaktionens ansikte utåt.

– Det ska vara en plats med trevlig stämning och innehåll som känns relevant och inkluderande, säger hon.

Johan kommer till prästen: – Vi tänkte döpa vår nyfödde son till Blåsipps-Kalle. – Det går nog inte. – Varför inte? Grannen döpte ju sin dotter till Ros-Marie.

Prenumerera
GRATIS
på tidningen
Ljus i Öster

Fyll i talongen nedan så får du Ljus i Öster GRATIS under ett år!
Tidningen kommer ut åtta gånger per år. De övriga fyra månaderna får du ett enklare nyhetsbrev. *Gäller enbart nya prenumeranter.*

Besök gärna vår hemsida: www.ljusioster.se

Kyrkan i öst växer trots förföljelse!
Ljus i Öster är en missionsorganisation som bildades redan 1903 och arbetar i forna Sovjet samt Kina, Mongoliet och Turkiet.

Ja, jag vill ha Ljus i Öster gratis under ett år! Samtidigt får jag boken **”Passion för det omöjliga”** *- en biografi om Ljus i Österns grundare Nils Fredrik Höijer* **gratis.**

Namn:.....
Adress:.....
Postadress:.....
E-post:.....

DU FÅR EN BOK GRATIS!

PRIORITAIRE
1:a-klassbrev
IBRS/CCRI NO: 20188626

NE PAS AFFRANCHIR
NO STAMP REQUIRED

REPLY PAID/REPONSE PAYEE SWEDEN/SUEDE

Ljus i öster
SE - 171 20 Solna
SWEDEN